
GYMNÁZIUM FRANTIŠKA KŘIŽÍKA
A ZÁKLADNÍ ŠKOLA, s.r.o.

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
ZÁKLADNÍ ŠKOLY

Obsah

Část 1. Identifikační údaje	3
1.1. Školní vzdělávací program	3
1.2. Předkladatel	3
1.3. Vzdělávací program	3
1.4. Platnost dokumentu	3
Část 2. Charakteristika školy	4
2.1. Velikost školy	4
2.2. Charakteristika pedagogického sboru	5
2.3. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce, spolupráce s rodiči a jinými subjekty	5
Část 3. CHARAKTERISTIKA ŠVP	7
3.1. Zaměření školy	7
3.2. Další možnosti nabízené žákům mimo vyučování	7
3.3. Další specifika školy	7
3.4. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	7
3.4.1. Zabezpečení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	7
3.4.2. Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných	8
3.5. Charakteristika školního vzdělávacího programu	9
Učební plán	10
CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	12
Výchovné a vzdělávací strategie	12
CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU ANGLICKÝ JAZYK	21
Vzdělávací oblast „Matematika a její aplikace“	28
CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU MATEMATIKA	28
Výchovné a vzdělávací strategie	28
Vzdělávací oblast „Informační a komunikační technologie“	35
CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU INFORMATIKA	35
Výchovné vzdělávací strategie	36
Vzdělávací oblast „člověk a jeho svět“	51
CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU PRVOUKA, VLASTIVĚDA, PŘÍRODOVĚDA	51
Výchovné a vzdělávací strategie	51
Vzdělávací oblast „Umění a kultura“	60
CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU HUDEBNÍ VÝCHOVA	60
Výchovné a vzdělávací strategie	60
Vztah k dalším oblastem	61
CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU ATELIER	66
Výchovné a vzdělávací strategie	66
Člověk a jeho svět	67
Člověk a zdraví	67
Vzdělávací oblast „Člověk a zdraví“	73
CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU TĚLESNÁ VÝCHOVA	73
Výchovné a vzdělávací strategie	73
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)	79
Vzdělávací obsah	80
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (VDO)	80
Vzdělávací obsah	81
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (VEG)	81
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MUV)	82
Vzdělávací obsah	83
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (ENV)	83
Vzdělávací obsah	84
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MEV)	84
Vzdělávací obsah	85
Část 4. Hodnocení žáků a autoevaluace školy	86
4.1. Hodnocení žáka ve škole	86
4.2. Autoevaluace školy a její autoevaluační činnost	89

Část 1. Identifikační údaje

1.1. Školní vzdělávací program

Oficiální název: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Motivační název: Společně to dokážeme

Školní vzdělávací program byl vytvořen podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, programu Začít spolu.

1.2. Předkladatel

Název školy, adresa, právní forma, IČ, IZO

Název: Gymnázium Františka Křížíka a základní škola, s.r.o.

Adresa: Sokolovská 54, 323 00 Plzeň

zřizovatel: Mgr. Šárka Chvalová, Učňovská 2, 322 00 Plzeň

IČ 25 209 957, IZO 049 775 961, REDIZO 600009637

Kontakty

telefon: 377 925 711, fax: 377 925 712, e-mail: gfk@krizik.eu, www.krizik.eu

Ředitel

Mgr. Šárka Chvalová

e-mail: sarka.chvalova@krizik.eu

Zástupce ředitele

Mgr. Ivana Loukotová, e-mail: ivana.loukotova@krizik.eu

Koordinátor ŠVP

Mgr. Stanislava Panzerová, e-mail: stanislava.panzerova@krizik.eu

Mgr. Ivana Loukotová, e-mail: ivana.loukotova@krizik.eu

Datum zařazení do sítě škol

15. 2. 2012

1.3. Vzdělávací program

Začít spolu – program pro 1. stupeň základní školy.

1.4. Platnost dokumentu

Od 1. září 2021

---

razítko a podpis ředitele školy

Část 2. Charakteristika školy

2.1. Velikost školy

Ve škole studuje přibližně 530 žáků, z toho 360 na gymnáziu a 170 na základní škole. Na 1. stupni základní školy je maximální počet žáků ve třídě 18 žáků, maximální počet 180 žáků. Žáci základní školy mají možnost navštěvovat školní družinu. Celková kapacita školy je 550 žáků.

Vybavení školy

Na základní škole je 10 kmenových tříd, žáci školy využívají i odborné a jazykové učebny, 2 počítačové učebny, 2 tělocvičny a aulu. Dále má škola k dispozici 1 školní družinu.

Všechny třídy a učebny jsou vybaveny počítačem s připojením na internet, dataprojektorem, Apple TV nebo interaktivní tabulí, některé učebny jsou vybaveny audio a videotechnikou. Využití počítačů včetně internetu je umožněno žákům i učitelům volně i mimo výuku. V celé škole je dostupná Wi-Fi síť.

Vybavení pomůckami je standardní, jsou nakupovány podle potřeb. Fond učebnic a metodických materiálů je plánovitě obnovován a doplňován tak, aby žáci pracovali s aktuálními informacemi.

Škola má slušné sportovní zázemí – 2 tělocvičny a nově rekonstruované multifunkční hřiště s in-line dráhou.

Stravování je zajištěno ve školní jídelně s vlastní kuchyní. Žáci si mohou volit obvykle ze tří druhů jídel, k dispozici je navíc salátový bufet.

Školní bufet je otevřen o přestávkách. Pro žáky základní školy připravujeme dle zájmu školní svačinky.

Škola má kvalitní hygienické zázemí (šatny, WC, sprchy).

Dostupnost školy

Naše škola má velmi dobré spojení MHD se všemi částmi města i okolí, včetně vlakového i autobusového nádraží.

Školní budova pochází ze 70. let 20. století a leží uprostřed vnitrobloku moderní panelové zástavby obklopena centrálním parkem. V její blízkosti není rušná komunikace.

Ve školním roce 2008/2009 prošla díky Projektu úspor energie a prostředkům EU rekonstrukcí – byla vyměněna všechna okna, došlo k zateplení celého objektu, škola získala novou fasádu a reprezentativní vchod do budovy. V roce 2018 byla podpořena z Evropské unie z Integrovaného operačního programu výstavba Pavilonu jazyků.

Klíma školy

Snažíme se vytvořit takové prostředí na škole, ve kterém vychováváme osobnosti, které si uvědomují sílu vlastního názoru, jsou tvořiví a schopni prosadit se v netypických životních situacích. Zároveň posilujeme jejich individualitu a rozvoj vlastních schopností. Nezavíráme oči ani před problémy, které vývoj a dospívání mladého člověka provázejí.

Vztah učitel - žák je založen na partnerství, je podporováno zdravé sebevědomí žáků, tento otevřený a demokratický přístup vytváří ve škole neformální a příjemnou atmosféru.

Velkou pozornost věnujeme osobnostnímu rozvoji učitelů i žáků.

Zapojili jsme se také do programu s názvem „I ve mně je lídr“. Tento program staví na přesvědčení, že každé dítě má přirozený talent a potenciál. Program vychází z filosofie osobního rozvoje 7 návyků skutečně efektivních lidí Stephena R. Coveyho a rozvíjí schopnosti vést sebe sama a učit děti zodpovědnosti za vlastní chování a výsledky, samostatnosti, respektu a spolupráci a podporuje jejich sebedůvěru. 7 návyků pomáhá od roku 1999 tisícům učitelů a žáků po celém světě. Programy osobního rozvoje společnosti FranklinCovey se opírají o principy a měřitelné výsledky a mění celé školy k lepšímu. Je založen na principech:

- *Vedu sám sebe - Děti se učí přijmout a nést odpovědnost za své chování a výsledky, učí se samostatnosti, plánování a chápu, jak mohou samy ovlivnit věci kolem sebe a dosahovat svých cílů.*
- *Vedu druhé - Děti si osvojí dovednosti, které jim pomohou zvládat menší role ve třídě/ve škole, kdy odpovídají i za společnou práci: učí se naslouchat, respektovat druhé a spolupracovat.*

Učitelům program poskytuje metody a nástroje, díky kterým mohou principy programu snadno začlenit do každodenního vyučování. Zavedení programu zlepšuje klima mezi zaměstnanci a kulturu v celé škole, zlepšuje studijní výsledky a minimalizuje problémy v chování.

Škola vzdělává i zahraniční žáky a žáky jiných národností žijících v Čechách, je podporována multikulturní výchova našich žáků. Cizojazyčným studujícím je nabízen individuální studijní plán.

Velkou pozornost věnujeme integraci žáků se specifickými poruchami učení a chování – jsme připraveni vypracovat individuální studijní plány v případě potřeby, stejně jako podpořit vzdělávání pomocí asistenta pedagoga.

Zaměřujeme se na zmapování nadání u dětí a jsme připraveni i pro nadané připravit individuální plán vzdělávání.

2.2. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor ZŠ má 27 členů (přepočteno), v němž se spojují mladí i zkušení pedagogové, 90% učitelů je plně kvalifikovaných, ostatní si doplňují vzdělání.

Ve škole pracují asistenti pedagoga, poradce pro volbu povolání, výchovný poradce, preventista sociálně patologických jevů. Učitelé prošli kurzy programu „Začít spolu“ a „I ve mně je leader“, kritického myšlení, týmové spolupráce, počítačové gramotnosti, inkluzivního vzdělávání, některých základním kurzem první pomoci, lyžařským a snowboardovým instruktorským kurzem a dále se vzdělávají.

Učitelé pracují v liberálním prostředí, které jim umožňuje svobodné využití nejvhodnějších pedagogických metod, výukových strategií a vlastního tvůrčího přístupu.

Charakteristika žáků

Žáci dochází či dojíždějí ze všech částí Plzně, okolních okresů i ze vzdálenějších regionů. Našimi žáky jsou i cizí státní příslušníci (žáci z výměnných zahraničních studijních programů či děti imigrantů s trvalým pobytem na našem území).

Máme dobré zkušenosti s integrací žáků se SVP, ale i dětí se zdravotním omezením a dětí s mimořádným nadáním (mimořádně intelektově nadané děti – MIND).

2.3. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce, spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Jsme zapojeni do sítě programu Začít spolu (Step by step ČR).

Každoročně pořádáme dny otevřených dveří.

Nedílnou součástí naší školy je slavnostní zahájení a zakončení školního roku v aule školy.

Každoročně pořádáme vánoční koncert a dílny, velikonoční dílny, Dušičkový pochod.

Organizujeme školy v přírodě, tematické několikadenní projekty, lyžařské kurzy, exkurze, výlety, besedy, přednášky.

Učitelský sbor každoročně zahajuje školní rok soustředěním – týmovou spoluprací.

Spolupracujeme s německou školou Junikorn.

Jsme zapojeni do školního projektu EU programu Mléko do škol a Ovoce a zelenina do škol.

Spolupráce s rodiči

Spolupráci s rodiči navazujeme již na první schůzce ještě před zahájením studia jejich dětí na naší škole. Pokračujeme na „předškoláčku“ – klubu před zahájením školní docházky, seznamovacím víkendu, kde je aktivně zapojujeme do společné komunikace se školou a jejich dětmi, dáváme jim příležitost nabídnout škole pomoc podle svých možností.

Nezbytnou součástí spolupráce je informování rodičů prostřednictvím informační aplikace ŠkolaOnLine, nevynecháváme však ani klasickou pravidelnou nabídku třídních aktivit a konzultačních hodin.

Velmi často se rodiče zapojují do společných školních projektů, školu navštěvují při pravidelných kulturních akcích – např. Slavnostní zahájení školního roku, Vánoční koncert, Večírek, vernisáž výstavy, apod.

Pro rodiče organizujeme několikrát ročně přednášky a workshopy na témata související s výchovou a vzděláváním dětí – Rodičovské kavárny.

Spolupráce s partnerskými subjekty

Školská rada je ustanovena dle Zákona 561/2004 Sb. (Školský zákon), má 7 členů.

Naše škola zajišťuje ve spolupráci se ZČU - pedagogické praxe studentů učitelství a přednáškový cyklus pro podporu vědy, výzkumu a technických oborů, náslechové a asistentské praxe a spolupracujeme se ZČU při přijímacích zkouškách pro studium učitelství 1. stupně ZŠ.

Spolupracujeme se základními školami – připravujeme společné soutěže a projekty

Spolupracujeme s pedagogicko- psychologickou poradnou.

Spolupracujeme s AŠSK (Asociace školních sportovních klubů) – aktivně se účastníme školních sportovních soutěží ve městě.

Spolupracujeme s ASK ČR (Asociací středoškolských klubů) a Středoškolským klubem při gymnáziu. Tento klub podporuje činnost školy zejména v oblasti volnočasových aktivit (tábory, česko-německé výměny) a v oblasti kulturních aktivit (cyklus přednášek Svět kolem nás, besedy...).

Při základní škole funguje zapsaný spolek Rokle, který podporuje volnočasové aktivity žáků základní školy i studentů gymnázia (tábory, soutěže).

Spolupracujeme s Úřadem městského obvodu Plzeň 1, aktivně se účastníme akcí obvodu, i je organizujeme (Masopust).

Vedení školy podporuje nadstandardní projekty v rámci minimálního preventivního programu.

Spolupracujeme se ZUŠ, která sídlí v prostorách naší školy.

Spolupracujeme s občanským sdružením Motýl.

Spolupracujeme s Knihovnou města Plzně.

Jsme partnerskou školou nakladatelství Fraus.

Spolupracujeme s Evropským domem.

Spolupracujeme s Akademií Qiido, Franklin Covey a Step by step.

Spolupracujeme s mateřskými školkami v obvodu, účastníme se schůzek s rodiči předškoláků, zveme děti k nám do školy i na naše akce.

Spolupracujeme s Divadlem Alfa

Spolupracujeme se spolkem Prales dětem.

Spolupracujeme se Západočeským muzeem, ZPČ galerií.

Spolupracujeme se ZOO Plzeň a Techmanii v rámci vzdělávacích programů.

Část 3. CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1. Zaměření školy

Jsmo škola se všeobecným zaměřením a poskytujeme kvalitní vzdělání co nejširšího spektra. Díky možnostem disponibilní hodinové dotace jsme se rozhodli rozvíjet žáky nadstandardně ve dvou oblastech:

- 1) cizí jazyky
- 2) osobnostní rozvoj

Domníváme se, že posílením těchto dvou oblastí lépe připravíme žáky na orientaci a život ve společnosti, na uplatnění v praxi i hledání zaměstnání. Např. anglický jazyk se žáci učí od první třídy vždy po dvou hodinách týdně od 3. třídy mají žáci již tři hodiny týdně v rámci výuka a možnost navštěvovat odpolední výuku s přípravou na Cambridge zkoušky. Dále se zaměřujeme na osobnostně – sociální výuku, do které jsou včleňovány i prvky dramatické výchovy. Ta má na naší škole dlouholetou tradici a přinesla dobré výsledky i v oblasti prevence patologických jevů. Osobnostní a sociální výchova se nejčastěji uplatňuje v centrech aktivit. Osobnostnímu rozvoji žáků pomáhá program Začít spolu a I ve mně je lídr.

3.2. Další možnosti nabízené žákům mimo vyučování

- Zapojení v kroužcích, které jsou většinou následující – angličtina, hudební, výtvarný či divadelní kroužek, němčina, čtenářský kroužek, kroužek deskových her, keramika, hra na hudební nástroj, balet, pěvecký sbor, kondiční a sportovní cvičení
- Kurzy, výlety a soustředění podle ročníků
- Organizace návštěv představení v různých typech divadel
- Charitativní akce
- Pomoc výchovného poradce zejména při řešení individuálních problémů

3.3. Další specifika školy

- Způsob hodnocení - hodnotí se slovně v 1. a 2. ročníku, od 3. ročníku se hodnotí procenty kromě předmětů výchov (ateliér, hudební a tělesná výchova) – ty se nadále hodnotí pouze slovně.
- Pestrost výuky – exkurze, besedy, bloková výuka, tandemová výuka, školní projekty
- Informační systém školy – informace o výsledcích a absenci žáků prostřednictvím internetu – program ŠkolaOnLine
- Asistent pedagoga
- Možnost studovat z domova (v případě nemoci)

3.4. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

3.4.1. Zabezpečení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí **podpůrných opatření**. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. **Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP)**. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Pro žáky s priznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP.

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

b) v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky
- u mladších žáků využívání skupinové výuky
- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka

3.4.2. Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Za **nadaného žáka** se považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Nadaných žáků s podpůrnými opatřeními prvního stupně, tedy žáků s mírnými úpravami ve vzdělávání, které mohou být krátkodobé povahy (ale mohou trvat i po celou dobu jeho vzdělávání) **se týká podpůrné opatření PLPP (plán pedagogické podpory), který sestavuje třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem.**

Za **mimořádně nadaného žáka** se považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a **školským poradenským zařízením**. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavě IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

U vytipovaných nadaných žáků i bez vyšetření nabízíme také individuální přístup, zejména při konzultacích, zadávání nadstandardních úkolů. Podle potřeby stanovíme individuální studijní plán – běžné např. při výuce jazyků, práce s učebnicí s vyšší úrovní, apod. Umožňujeme žákům navštěvovat vyučovací předmět ve vyšším ročníku, zajišťujeme individuální hodiny pro malé skupiny žáků v rámci výuky (práce s MIND). Podporujeme jejich účast na soutěžích a nabízíme několik kroužků (čtenářský, sportovní, deskové hry...), kde se mohou intelektuálně či pohybově rozvíjet.

3.5. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Vzdělávací program Začít spolu je v České republice se souhlasem MŠMT ČR realizován od roku 1994 v systému české vzdělávací soustavy, od roku 1996 byl postupně rozvíjen na základních školách.

Program ZaS svými východisky úzce koresponduje s požadavky formulovanými v RVP ZV. Metodika programu ZaS je součástí našeho ŠVP a naplňuje klíčové kompetence.

Základní principy ZaS

- individuální přístup k dítěti
- alternativní organizace vyučování
- partnerství rodiny a školy
- podnětné prostředí, netradiční uspořádání třídy
- integrovaná tematická výuka (ITV)
- projektové vyučování a další metody a formy práce
- sebehodnocení, hodnocení, tvorba portfolia
- týmová práce, kooperace, přímá zkušenost
- prostor pro práci, hru, experiment, manipulaci s předměty
- komunikace, řešení problémů, rozhodování
- slovní hodnocení

Spolupráce s rodiči

- aktivní účast rodičů ve výuce – asistenti
- rodiče jsou ve škole vítáni kdykoli
- pravidelná setkávání: učitel – rodič – žák
- Rodičovská kavárna

Třídní úmluva

- společně vytvořená pravidla
- respektování pravidel
- formulovaná pozitivním jazykem
- podpisy žáků na důkaz souhlasu
- život ve třídě je porovnáván s pravidly úmluvy po celý rok

Organizace vyučování

Ranní kruh

- přivítání, pozdravení
- ranní dopis, program dne
- aktivity na ranním kruhu
- motivace

Společná práce

- vyvozování, osvojování a procvičování učiva
- práce ve dvojicích a skupinách
- individuální práce

Centra aktivit

- centra aktivit rozmístěna do pracovních center (jazykové hry, matematika, dílna psaní, knihovna, objevy, ateliér dovedností ...)
- rozdělení do CA
- informace se zadáním úkolů
- paralelní práce v různých CA

- použití různých forem vyučování
- zodpovědnost za své učení, plnění úkolů

Hodnotící kruh

- prezentace výsledků své práce, týmové práce
- hodnocení práce
- doporučení, výměna zkušeností

Hodnocení, sebehodnocení

- průběžné hodnocení
- slovní hodnocení
- do hodnocení neformálně vstupují všichni:
- asistenti, rodiče, žáci, učitelé, hosté
- stanovena kritéria hodnocení
- hodnocení je také ve školním řádu

Portfolia

- tematicky nebo časově zaměřená
- zaznamenávají vývoj a pokrok dítěte

Výstupy práce

- besedy
- exkurze
- portfolia
- plakáty
- výstavy
- grafy
- projektové knihy

Po celý rok jsou děti vedeny k samostatnosti, soustředěné práci, vyhledávání informací a jejich třídění, ale i ke kooperaci a vzájemnému naslouchání. Učíme se vyjádřit své myšlenky a názory, vyslechnout rady, doporučení ostatních a zhodnotit práci. Přijímáme zodpovědnost za svá rozhodnutí a děláme vše proto, aby nám bylo spolu dobře. Jdeme cestou, kde objevujeme svoji jedinečnost a odpovědnost, rosteme společně.

Učební plán

Oblast	Předmět	ročník					celkem
		1.	2.	3.	4.	5.	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	9	8	8	7	7	39
	Anglický jazyk	2	2	3	3	3	13
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	5	5	5	24
Informační a komunikační technologie	Informatika	-	-	1	2	1	4
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	-	-	6
	Přírodověda	-	-	-	1	2	3
	Vlastivěda	-	-	-	2	2	4
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
Umění a kultura, člověk a svět práce	Ateliér	2	2	2	2	2	10
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Celkem časová dotace		22	22	24	25	25	118

Poznámky k učebnímu plánu: Předmět Ateliér integruje vzdělávací oblast Umění a kultura, vzdělávací obor Výtvarná výchova, vzdělávací oblast Informatika a vzdělávací oblast Člověk a svět práce a je v tomto předmětu propojen. Všechny oblasti lze realizovat v Centrech aktivit a to tak, že v jedné vyučovací hodině probíhá ve třídě 5 – 6 center z různých oblastí.

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Vymezení předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk je realizován ve všech ročnících, v 1. a 2. období v rozsahu 7 – 9 hodin týdně.

Jazykové vzdělávání má zásadní postavení, neboť umožňuje žákům správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat, účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Komunikace v mateřském jazyce (kterým je pro většinu žáků český jazyk) je součástí každodenního života ve společnosti i nástrojem celoživotního vzdělávání, rozvíjí celou osobnost (mluvený a písemný projev) a podporuje vztah ke kulturním hodnotám (divadlo, film, literatura). Pro žáky jiných národností je pak výuka českého jazyka prostředkem poznání cizojazyčného prostředí, orientace a účinné komunikace v něm.

Vzdělávací obsah má komplexní charakter, skládá se ze tří ve výuce se prolínajících složek:

Komunikační a slohová výchova

- Žák:
- se dorozumívá srozumitelně, vhodnými jazykovými prostředky
  - odlišuje projev spisovný a nespisovný
  - orientuje se v textu, vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky v textu
  - zvládá vypracovat poznámky, výpisky
  - samostatně připravuje a přednáší referát
  - diskutuje a respektuje názory druhých
  - v diskusi argumentuje

Jazyková výchova

- Žák:
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu
  - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov
  - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí
  - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický a syntaktický
  - rozlišuje způsoby obohacování slovní zásoby
  - používá jazykové příručky

Literární výchova

- Žák:
- čte s porozuměním
  - pracuje s literárním textem (reprodukuje, interpretuje)
  - sdílí dojmy z četby, divadla, filmového představení
  - rozlišuje základní literární žánry
  - zná významné představitele české literatury

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že učitel vede žáka k:

Kompetence k učení:

- pozitivnímu vztahu k mateřskému jazyku
- chápání jazyka jako systému a historického jevu
- vyhledávání informací z různých zdrojů a jejich využití pro rozvoj jazykových dovedností
- zvládnutí techniky čtení, čtení s porozuměním, výrazného čtení, správné intonaci, tichého čtení
- osvojení jazykových pravidel
- cvičení paměti (memorování veršů, prózy)

Kompetence k řešení problémů:

- práci s odborným textem, vyhledávání podstatných myšlenek
- prosazování prvků kritického myšlení
- čtení textů s porozuměním

Kompetence komunikativní:

- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace
- rozvoji umění komunikace a naslouchání
- formulování vlastních názorů a postojů, sdílení vlastních dojmů a pocitů

- vyšším nárokům na jazykovou správnost jako podmínky efektivní komunikace

Kompetence sociální a personální:

- aktivní spolupráci ve skupině a respektu k názoru druhých
- sebehodnocení a posouzení svých schopností

1. ročník Český jazyk		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, pozn.
1. Jazyková výchova		
Žák rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Vyvození písmen Výcvik čtení a psaní slov a vět Sluchové rozlišení hlásek Výslovnost samohlásek a souhlásek Délka samohlásek Slabiky	OSV – cvičení smyslového vnímání, kooperace, komunikace
odůvodňuje a píše správně velká písmena na začátku věty, a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech blízkých osob	
2. Komunikační a slohová výchova		
v krátkých mluvených projevech žák správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Správná výslovnost všech hlásek Správné dýchání při řeči, tvoření hlasu Přiměřenost tempa a hlasitosti při ústním projevu	
čte s porozuměním přiměřené texty	Vyhledávání v textu - řádek, slovo Vypravování obsahu přečteného podle obrázků, otázek	
respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.	Naslouchá ostatním Zapojuje se do rozhovoru, respektuje pravidla dialogu Formuluje otázky	OSV - komunikace
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	Reprodukce textu Ústní vypravování Rytmická cvičení	
píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	Skládání slov a vět	
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	Vyvození a upevnění základních pracovních a hygienických návyků Správné sezení a držení psacího náčiní Forma psaní: opis, přepis, diktát, autodiktát	
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Tvůrčí psaní Popis Vyprávění Skládání básní ze slov	
porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	Hádanky, rébusy Vhodné věty k tématu	

seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Vypravování pohádky, příběhu Rozvíjení fantazie	
3. Literární výchova		
vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Vyprávění, dramatizace, ilustrace	Dramatická výchova
čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Reprodukce textu Básničky, říkadla Rytmus a rým	OSV - kreativita
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Vyprávění Přednes Dramatizace	OSV - kreativita
rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatního vyprávění	Báseň, říkadlo, pohádka, příběh	Multikulturní výchova

2. ročník Český jazyk		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, pozn.
1. Jazyková výchova		
Žák rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Věta – spojování slov do vět, oddělování slov ve větě Abeceda – řazení slov podle abecedy, práce se slovníkem a encyklopedií	OSV – rozvoj kreativity, pozornosti a soustředění
porovnává významy slov, slova opačná, významem souřadná, nadřazená a podřazená vyhledává v textu slova příbuzná	Slovní význam – slova nadřazená, podřazená, souřadná, souznačná (synonyma), opačná (opozita) Spodoba (= psaní souhlásek párových)	
porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, vlastnost rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	Slovní druhy Podstatná jména Slovesa Předložky	
spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	Spojky	
odůvodňuje a píše správně velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen, osob, zvířat a místních pojmenování	Psaní velkých písmen	
odůvodňuje a píše správně ú/ů odůvodňuje a píše správně i/y po měkkých a tvrdých souhláskách	Slovo, slabika, hláska, písmeno – význam slabiky pro dělení slov, rozdělení hlásek na samohlásky Slovo, slabika, hláska, písmeno – význam slabiky pro dělení slov, rozdělení hlásek na samohlásky a souhlásky, Psaní i – y po měkkých a tvrdých	

	souhláskách	
odůvodňuje a píše správně ú/ů	Význam délky samohlásek, psaní ú – ů, dvojhlásky au – ou, slabikotvorné l – r	
odůvodňuje a píše správně dě – tě – ně, bě – pě – vě – mě	Psaní slov se skupinami dě – tě – ně Psaní slov se skupinami bě – pě – vě – mě	
rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího	Pořádek (= pořadí) vět, druhy vět podle postoje mluvčího	
2. Komunikační a slohová výchova.		
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Obohacování slovní zásoby Rozvoj slovního projevu ústního i písemného: zkvalitňování dialogu a diskuse psaní adresy (obálky), dopisu, pozdravu, vypravování, popisu, pohádky využívání synonym, obrazného pojmenování, přirovnání, vlastní fantazie a slovního humoru ve vlastním tvůrčím psaní Celoroční psaní víkendového deníčku Užití prvků kritického myšlení	OSV - rozvoj kreativity
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Referát Obrázková osnova	
respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou, nebo nedbalou výslovnost	Dialog, diskuze	
3. Literární výchova		
čte a přednáší z paměti literární texty přiměřené věku	Uvědomělý poslech literárních textů Rozvoj čtenářství a vztahu ke knize Samostatné čtení knih Společná četba knih Záznamy z četby Besedy o knihách Příprava na recitační soutěž Příprava besídek pro rodiče a veřejnost	OSV - rozvoj kreativity
pracuje tvořivě s literárním textem	Volná reprodukce, dramatizace	
vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Zážitkové čtení a naslouchání	MUV – četbou a návštěvou kulturních programů k poznání vlastního kulturního zakotvení

rozlišuje vyjadřování ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Pohádka, povídka, bajka, poezie, próza	MUV – četbou a návštěvou kulturních programů k poznání vlastního kulturního zakotvení

3. ročník Český jazyk		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, pozn.
1. Jazyková výchova		
Žák rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	Druhy vět Spodoba – psaní souhlásek párových ve slovech	OSV – dovednost navazovat na druhé, rozvíjet jejich myšlenku
odůvodňuje a píše správně i/y po měkkých a tvrdých souhláskách	Psaní i-y po měkkých a tvrdých souhláskách	
Odůvodňuje a píše správně dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev	Psaní slov s dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě	
porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená	Slova souznačná Slova protikladná	OSV – kreativita, pružnost nápadů, tvořivý přístup při nahrazování slov v textu jinými, výstižnějšími
spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a spojovacími výrazy	Věta jednoduchá a souvětí Stavba věty jednoduché Základní skladební dvojice Souvětí	
užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	Hláskosloví a výslovnost Stavba slova Slovní přízvuk	
odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech	Psaní i-y po obojetných souhláskách B, L, M, P, S, V, Z uvnitř slov Řady vyjmenovaných slov, jejich pamětní učení, odvozování slov příbuzných a jejich užití (upevnění ve vyšších ročnících)	
vyhledává v textu slova příbuzná	Nauka o slově Slova příbuzná Kořen slova	
rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	Tvarosloví Slovní druhy – slova ohebná, slova neohebná	
užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	Podstatná jména: skloňování, pádové otázky, číslo Slovesa: Osoba, číslo, čas minulý, přítomný, budoucí, infinitiv	
2. Komunikační a slohová výchova.		
respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru pečlivě vyslovuje, opravuje nesprávnou nebo nedbalou výslovnost volí vhodné verbální, nebo nonverbální prostředky řeči v běžných situacích	Komunikace s dětmi, s dospělým známým, s dospělým cizím (lékař, prodáváč, turista, ...) Komunikace po telefonu	OSV - výcvik komunikace, aktivní naslouchání, vedení dialogu, omluva, pozdrav, prosba MEV - kritický a hodnotící přístup k uměleckému dílu práce v týmu na společném díle

na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	Popis Hodnocení (kritika) např. divadelního představení	
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Psaní popis věci, pracovního postupu, pohádkové postavy, úvaha, pozvánka, kritika divadelního představení vypravování skutečné příběhy, fantazie, pohádky, verše práce s osnovou záznamy z četby prvky kritického myšlení	OSV - kooperace – řešení konfliktů, podřízení se, soutěž, konkurence
3. Literární výchova		
čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Rozvoj čtenářských dovedností Čtení s porozuměním Orientace v textu Správná intonace, frázování, hlasitost Hledání hlavní myšlenky a klíčových slov Výrazné čtení Tiché čtení Rychlost a plynulost	OSV - rozvoj chování podporujícího dobré vztahy ve třídě respektování, podpora a pomoc při nácviku společných besídek
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Práce s literárním textem	MUV – prostor k prezentaci žákům jiných národností (jejich písně, zvyky, folklór)
vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Rozvoj vztahu k četbě Motivace ke čtení doma Společná četba a diskuse Vedení zápisků z četby Četba plzeňských pověstí	
rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Orientace v literárních druzích a žánrech Základní informace o některých autorech a dílech	

4. ročník Český jazyk		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, pozn.
1. Jazyková výchova		
Žák porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	Nauka o slově Slova jednoznačná, mnohoznačná, souznačná, protikladná, spisovná a nespisovná	OSV - rozvoj slovní zásoby
rozlišuje ve slově kořen, část předponovou, příponovou a koncovku	Stavba slova Kořen slova Předpona, přípona Předložky a předpony Skupiny bě, pě, vě	
píše správně i-y ve slovech	Vyjmenovaná slova a slova příbuzná,	

po obojetných souhláskách	psaní i - y Pravopis vyjmenovaných slov a slov příbuzných	
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	Podstatná jména (pád, číslo, rod) Skloňování podstatných jmen Vzory rodu středního a ženského Rozlišování životnosti a neživotnosti u vzorů rodu mužského Vzory rodu mužského Pravopis v koncovech podstatných jmen	
	Slovesa osoba číslo čas minulý, přítomný, budoucí infinitiv zvratná slovesa časování určování sloves z textu	OSV - verbální sdělování v komunikaci možnost přesněji se vyjádřit za použití většího počtu sloves a jejich významu
odlišuje větu jednoduchou a souvětí vhodně změní větu jednoduchou v souvětí užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	Věta jednoduchá a souvětí Stavba souvětí Větné vzorce	
vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	Základní skladební dvojice (podmět a přísudek) Nevyjádřený podmět	
2. Komunikační a slohová výchova		
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Čtení Analytické čtení Prožitkové a věcné čtení Čtení jako zdroj informací	OSV - porozumění sobě samému MEV - využití potenciálu médií jako zdroje informací
posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	Praktické naslouchání Vyjádření kontaktu s partnerem	OSV- umění komunikace a naslouchání
vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	Mluvený projev Komunikace s dětmi i s dospělými Komunikační žánry – pozdrav, oslovení, vzkaz, prosba, zpráva, oznámení Základní komunikační pravidla, střídání rolí mluvčího a posluchače Mimika, gesta	OSV - dovednost souvisle se vyjadřovat, komunikovat v různých situacích, vedení dialogu a technika řeči
volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy, tempo, podle svého komunikačního záměru rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji využívá podle komunikační situace rozpoznává manipulační komunikaci v reklamě	Vyprávění Referát Komunikace v reklamě	MEV - ovlivňování reklamou

píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Písemný projev Žánry písemného projevu Adresa, dopis, blahopřání Zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, jednoduché tiskoviny	OSV - rozvoj schopnosti poznávání
3. Literární výchova		
vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Tvořivé činnosti s literárním textem	OSV - umění vyjadřovat své myšlenky a názory
volně reprodukuje text, podle svých schopností tvoří vlastní literární text na dané téma	Tvořivé činnosti s literárním textem	OSV - rozvoj individuálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže
rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární pojmy	Orientace v textu a v základních literárních pojmech	MUV - rozvoj poznání kulturních odlišností jiných národností MEV - kritický a hodnotící přístup k uměleckému dílu

5. ročník Český jazyk		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, pozn.
1. Jazyková výchova		
porovná významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	Význam slov	
rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	Slovo a jeho stavba, tvoření slov, odvozování slov Souhláskové skupiny Zdvojené souhlásky Přídavná jména odvozená příponou - ský Předpony s-, z-, vz- Předložky s, z Skupiny hlásek	
píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Pravopis i/í, y/ý po obojetných souhláskách	
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	Tvarosloví Podstatná jména Přídavná jména Zájmena	
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	Číslovky (druhy, skloňování) Slovesa Slovesný způsob (oznamovací, rozkazovací, podmiňovací)	
vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	Skladba Shoda přísudku s podmětem Shoda přísudku s několikanásobným podmětem	

odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je obměňuje	Věta jednoduchá, souvětí Přímá řeč	
2. Komunikační a slohová výchova		
sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	Vypravování Popis	OSV – komunikace
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Dopis Tiskopisy	
rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Věcné čtení Praktické čtení	OS – práce s textem INF – vyhledání a zpracování informací
3. Literární výchova		
vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Rozvoj čtenářských dovedností - čtení s porozuměním - poslech literárních textů	OSV – vyjádření vlastních myšlenek
volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	- přednes textů - volná reprodukce	
rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Základních literární pojmy	

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU ANGLICKÝ JAZYK

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávací strategie učebnice jsou zaměřeny na poslech a porozumění anglickému jazyku, mluvení je založeno na reprodukci slyšeného. S psaním a čtením se v tomto dílu žák nesetkává vzhledem k tomu, že učebnice je určena žákům, kteří se teprve učí číst a psát v rodném jazyce.

Žák se v učebnici seznamuje s přirozenými jazykovými strukturami a jednoduchými každodenními frázemi v příbězích, jejichž postavami jsou obyvatelé jednoho domu, a to lidé a myšky. V každé lekci je jeden „myši“ příběh a jeden příběh dětí. Stavba a ilustrace těchto příběhů jsou voleny tak, aby žák porozuměl jejich obsahu pomocí obrázků a zvukových efektů, čímž se u něho posiluje uvědomění si schopnosti rozumět anglickému jazyku.

Učebnice nepoužívá testy, které by mohly vyvolat u žáka pocit ohrožení. Evaluační aktivity jsou zařazovány do jednotlivých lekcí nenápadným způsobem a slouží učiteli jako pomůcka k detekování individuálních problémů žáka.

Mezi lekce jsou vloženy tři projektové úkoly, které jsou tematicky zaměřené na žáka a jeho okolí. Učitel může sledovat individuální projev žáka a jeho výpověď o sobě sama.

Činnosti v učebnici New Happy House 1 směřují k rozvíjení následujících klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel

- uvede cíl hodiny pomocí obrázkových karet nebo pomocí plakátu
- ukotvuje znalosti žáků pomocí říkanek a písniček
- zadává žákům úkoly v podobě skládaček a vybarvování obrázků v tzv. „tiché době“ a vede tak žáky k samostatné práci a pochopení probrané látky
- pomáhá žákovi vytvářet si svůj vlastní obrázkový slovník pomocí samolepek v učebnici

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- konfrontuje žáka s běžnými pokyny a činnostmi každodenního života prostřednictvím příběhů učebnice
- vybízí žáky k odvozování slov pomocí obrázků a zvukových efektů příběhů
- nechává žáky řešit různé hádanky, hlavolamy a skládačky samostatně nebo ve skupině
- zadává žákům řešit jednoduché projekty a zinscenovat krátké příběhy

Kompetence komunikativní

Učitel

- vybízí žáky ke komunikaci nejdříve pomocí pantomimy a postupně pomocí nejpoužívanějších slov a jednoduchých výrazů
- zařazuje do hodiny komunikativní říkanky a písničky
- zařazuje do hodin pravidelně úkoly, které musí žák řešit se svými spolužáky a domluvit se s nimi (v českém jazyce) na způsobu řešení,
- zařazuje do hodin úkoly, při kterých se žák učí vyjádřit a obhájit svůj názor a učí se respektovat názory jiných

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zařazuje do hodin dramatizaci příběhů různých lidí a zvířátek, žák se tak učí vcítit do rolí jiných

- přiřazuje žákům různé role v krátkých scénkách, žáci se v těchto rolích střídají
- zadává žákům samostatné práce, které pak každý prezentuje před spolužáky
- zařazuje do hodin úkoly, které žáci plní ve dvojicích nebo ve skupinách, učí se tak spolupracovat s ostatními

Kompetence občanská

Učitel

- zařazuje do hodin společné hry, při kterých žáci musí respektovat jejich pravidla
- představuje kulturní tradice v jiných zemích prostřednictvím písní a her
- poukazuje na zdravý životní styl postavíček příběhů v učebnici
- vhodně volenými úkoly vybízí žáka k seberealizaci pomocí osvojené slovní zásoby

Kompetence pracovní

Učitel

- vyžaduje od žáků dodržovat daná pravidla práce s učebnicí a pracovním sešitem
- vyžaduje od žáků plnění svých povinností a systematickou práci na zadaných úkolech
- pravidelně střídá různé formy činností a způsoby práce
- zadává úkoly s časovým omezením a vede tak žáky k vhodnému rozvržení dílčích činností na úkolu

Vzdělávací obsah

1. ročník AJ		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, pozn.
<u>Žák</u> rozumí základním pokynům v učebnici stručně pozdraví a velmi jednoduchým způsobem se představí zeptá se na jméno pojmenuje běžné předměty ve třídě a doma a zeptá se na ně zeptá se na počet do deseti a na stejnou otázku odpoví pojmenuje členy rodiny rozumí otázkám a výrazům používaných při běžných činnostech každodenního života (hry, oblékání, koupání, oslava narozenin) klade jednoduché otázky týkající se předmětů v jeho bezprostředním okolí rozliší základní barvy zeptá se na věk spolužáka, sdělí, kolik mu je let pojmenuje zvířata běžná v přírodě v ČR pojmenuje předměty spojené s oslavou Vánoc a Velikonoc	<u>Slovní zásoba na témata</u> - rodina - školní pomůcky - hračky - oblečení - narozeniny - koupání - zvířata - Vánoce, Velikonoce <u>Komunikační situace</u> - pozdravy - představování - přání k narozeninám a k Vánocům - pokyny při výuce a při hře <u>Jazykové struktury a gramatika</u> - osobní a ukazovací zájmena - jednoduchá otázka a odpověď s použitím slovesa „být“ - číslovky 1 – 10 - množné číslo podstatných jmen pomocí koncovky „s“ - přivlastňovací zájmena můj, tvůj - rozkazovací způsob <u>Realie</u> - Vánoce ve Velké Británii - Velikonoce ve Velké Británii	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> Tematický okruh: Rozvoj schopnosti poznávání (práce s hlavolamy, hádanky, vybarvování obrázků, vystřihování a správné zařazování obrázků, tvorba obrázkového slovníčku), Tematický okruh: Komunikace (komunikace pomocí předmětů – tvorba přání k narozeninám, k Vánocům a k Velikonocům) <u>Multikulturní výchova</u> Tematický okruh: Kulturní diference (povídání si o jedinečnosti každého člověka a o jeho individuálních zvláštностech na příkladech postavíček myši bydlících v domě s rodinou), Tematický okruh: Lidské vztahy (povídání si o právu všech lidí žít společně a vzájemně se tolerovat na příkladu rodiny lidí a rodiny myšiček žijících v Happy House)

2. ročník AJ		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, pozn.
<u>Žák</u> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám běžných při výuce zeptá se, co některá zvířata umí a na stejnou otázku odpoví pojmenuje a velmi jednoduše popíše běžné předměty kolem sebe sdělí, co rád jí a pije, ze ptá se na totéž popíše jednoduchými větami, z čeho se získávají běžné potraviny popíše v základních rysech svůj vzhled uvede stručně činnost šesti smyslů pomocí smyslových orgánů zeptá se na umístění běžných předmětů a na stejnou otázku odpoví užívá názvy základních barev při jednoduchém popisu osob či věcí sdělí jednoduchou větou, co má právě na sobě a zeptá se na totéž charakterizuje velmi stručně aktuální stav počasí uvede, jakou sportovní činnost právě dělá	<u>Slovní zásoba na témata</u> - zvířata v ZOO - školní pomůcky a činnosti - barvy - jídlo - obličej - místnosti v domě - oblečení - dětské sportovní činnosti - Vánoce a Velikonoce <u>Komunikační situace</u> - dotazování na dovednost - dotazování na oblíbenost jídel - popis a charakteristika - fráze spojené s Vánocemi a Velikonocemi - pokyny při výuce, běžných činnostech a při hrách <u>Jazykové struktury a gramatika</u> - užití „to“ a „toto“ při označování věcí - jednoduché otázky a odpovědi s použitím sloves „moci“, „být“ a pomocného slovesa „do“ - rozkazovací způsob v běžných pokynech - jednoduché užití přítomného času průběhového při popisu činnosti - předložky „v“ a „na“ při popisu umístění - předložka „z“ při označení původu produktu - dotazy na množství počitatelných podstatných jmen <u>Reálie</u> - Vánoce a Velikonoce ve Velké Británii	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> Tematický okruh: Rozvoj schopnosti poznávání (hlavolamy, hádanky, vybarvování obrázků, vystřihování a správné zařazování obrázků, tvorba obrázkového slovníčku) <u>Multikulturní výchova</u> Tematický okruh: Kulturní difference (povídání si o způsobech slavení svátků Vánoc a Velikonoc v různých zemích) <u>Mediální výchova</u> Tematický okruh: Tvorba mediálního sdělení (tvorba slovních bublin do kreslených příběhů, tvorba vlastní knížky s příběhem, prezentace vlastního práce)

3. ročník AJ		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, pozn.
<u>Žák</u> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám běžným při výuce požívá jednoduché zdvořilostní fráze při pozdravu a představování pozdraví a rozloučí se pojmenuje a označí barvami běžné předměty ve škole	<u>Slovní zásoba na témata</u> - číslovky 1–20 - základní zdvořilostní fráze - školní pomůcky a činnosti - barvy - hračky - ovoce - sportovní potřeby - nábytek - osoby - přídavná jména popisující velikost, rozměr a stáří	<u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> Tematický okruh: Evropa a svět nás zajímá - diskuse nad sdělením Sophie na dané téma lekce – reálií Velké Británie - tvorba vlastního sdělení <u>Osobnostní a sociální výchova</u>

pojmenuje běžné hračky řekne si v obchodě o běžné ovoce a pamlsky sdělí, jaké ovoce má rád, a zeptá se na totéž kamaráda sdělí, které běžné sportovní předměty vlastní, a zeptá se na totéž kamaráda používá číslovky do 20 zeptá se na umístění běžných předmětů v místnosti a na stejnou otázku odpoví popíše v základních rysech blízké osoby sdělí jednoduchou větou, co má právě na sobě, a zeptá se na majitele konkrétního oblečení označí oblečení podle velikosti pojmenuje části lidského těla rozumí pokynům při běžném cvičení a sportování zeptá se kamaráda, zda umí konkrétní, běžný sport a na stejnou otázku odpoví	- oblečení - základní části lidského těla <u>Komunikační situace</u> - uvítání a rozloučení - pokyny při hrách - v obchodě s ovocem - dotazování na oblíbenost ovoce - dotazování na vlastnění předmětů - popis a charakteristika osob - dotazování se na majitele předmětu - pokyny při výuce, běžných činnostech a při hrách <u>Jazykové struktury a gramatika</u> - užití to a toto při označování věcí - jednoduché otázky a odpovědi s použitím sloves být, moct, mít a pomocného slovesa „do“ - vazba „there is“ - rozkazovací způsob v běžných pokynech při hrách a sportu - jednoduché užití přítomného času průběhového při popisu toho, co máme na sobě - předložky v a na při popisu umístění předmětů <u>Realie</u> - škola v Anglii - známá místa v Londýně - čas na jídlo ve Velké Británii - typická vesnice ve Velké Británii - klubové uniformy školáků v Anglii - sportovní den na anglické škole	Tematický okruh: Rozvoj schopnosti poznávání (hlavolamy, hádanky, vybarvování obrázků, vystřihování a správné zařazování obrázků)

4. ročník AJ		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, pozn.
<u>Žák</u> pojmenuje a zeptá se na běžné předměty a lidi kolem sebe hláskuje v anglické abecedě slova, která zná pojmenuje příbuzenské vztahy k členům své širší rodiny sdělí, kolik má sourozenců počítá do 100 porovná věk dvou lidí v slyšeném textu rozliší číslovky 1-100 pojmenuje běžné potraviny zeptá se na čas a na stejné otázky	<u>Slovní zásoba na témata</u> - anglická abeceda - číslovky 20–100 - členové širší rodiny - běžné potraviny, ovoce a zelenina - běžná zvířata v ZOO - běžné vlastnosti zvířat - důležité budovy a obchody ve městě - volnočasové aktivity - dny v týdnu - běžná povolání a nástroje s nimi spojené - běžné typy počasí <u>Komunikační situace</u> - hledání něčeho nebo někoho - blahopřání a předání dárků - uvedení času (hodin) - jednoduchý popis vzhledu zvířat - dotaz a odpověď na umístění	<u>Mediální výchova</u> Tematické okruhy: Vnímání autora mediálního sdělení, Tvorba mediálního sdělení - seznámení se s anglickým časopisem pro děti <u>Osobnostní a sociální výchova</u> Tematické okruhy: Mezilidské vztahy, Poznávání lidí - tvorba plakátu / PP prezentace na téma Moje rodina - diskuse o tom, jak trávíme společné chvíle s prarodiči <u>Multikulturní výchova</u> Tematický okruh: Kulturní difference - čtení textu popisujícího typická

odpoví zdvořile požádá o jídlo rozumí velmi jednoduchému popisu přípravy jídla s obrazovou oporou v slyšeném textu rozliší názvy běžných potravin pojmenuje běžná zvířata v ZOO zeptá se na vzhled zvířat a jednoduchým způsobem odpoví porovná lidi podle velikosti a věku pojmenuje běžné obchody a důležité budovy ve městě zeptá se na počet předmětů jednoduchým způsobem vyjádří použití dopravního prostředku jednoduchým způsobem popíše cestu k dotazovanému místu požádá o jízdenku na určité místo se slovní náповědou jednoduchým způsobem písemně popíše místo svého bydliště pojmenuje běžné volnočasové aktivity a sdělí, zda je má v oblíbenosti nebo ne zeptá se kamaráda, jaké TV programy má v oblíbenosti rozumí údajům na přebalu knihy se slovní oporou napíše, kdy a jaké TV programy sleduje pojmenuje běžná povolání a nástroje s nimi spojené se slovní náповědou písemně popíše svůj nebo někdy denní režim pojmenuje aktuální počasí běžného typu zeptá se na počasí	- způsoby dopravy - týdenní režim - popis činnosti běžných povolání - dotazy na počasí - dotazy na uplynulé činnosti <u>Jazykové struktury a gramatika</u> - dotazy na pojmenování předmětů v angličtině - sloveso mít ve 3. osobě jednotného čísla - přivlastňovací zájmena jeho, její - otázka a zápor v přítomném čase plnovýznamových sloves ve 3.os. j.č. - zápor slovesa mít - stupňování přídavných jmen - stažené formy slovesa být v kladu a v záporu - vazba „there is / there are“ - otázka a krátká kladná / záporná odpověď se slovesem rád - předložka se dny v týdnu - vyjádření času - přítomný čas průběhový - minulý čas – kladné, oznamovací věty <u>Realie</u> - typická anglická jídla - divoká zvířata ve Velké Británii - dopravní prostředky v Londýně - britské svátky - běžná povolání v Londýně - outdoorové sporty ve Velké Británii - významní panovníci v dějinách Anglie	jídla v Anglii - diskuse o národních jídlech různých zemí - četba krátkého textu o známých britských panovnících - diskuse o známých panovnících v jiných zemích a u nás a co je proslavilo <u>Environmentální výchova</u> Tematický okruh: Lidské aktivity a problémy životního prostředí - diskuse na téma Čím člověk ohrožuje zvířata ve volné přírodě <u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> Tematický okruh: Objevujeme Evropu a svět - čtení článku o dopravních prostředcích v Londýně - diskuse o způsobech dopravy v různých zemích a v různých dobách - porovnání českého a anglického vysílání TV - čtení článku o významných dnech a svátcích ve Velké Británii - porovnání českých a anglických svátků a způsobů jejich oslav - četba textu o outdoorových sportech ve Velké Británii - diskuse o možnostech sportovního vyžití v ČR, porovnání s Velkou Británií - tvorba plakátu nebo PP prezentace na téma Já a outdoorové sporty

5. ročník AJ		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, pozn.
<u>Žák</u> pojmenuje a zeptá se na umístění předmětů a lidí kolem sebe	<u>Slovní zásoba na témata</u> - místnosti v domě - předložky místa - anglicky mluvící země	<u>Výchova v evropských a globálních souvislostech</u> Tematické okruhy: Evropa a svět nás

formuluje správně, z které anglicky mluvící země někdo je v rozhovoru sdělí a zeptá se na místo, kde žije a jak tráví volný čas převypráví přečtený, krátký kreslený příběh postihne hlavní informace v slyšeném popisu činností lidí zeptá se kamaráda na jeho způsob využívání PC a na stejné otázky odpoví popíše svůj vyučovací rozvrh ve škole, zeptá se kamaráda na jeho rozvrh čte s porozuměním krátký dobrodružný příběh a převypráví jeho základní dějovou linii s obrazovou oporou vypráví rodinnou příhodu z výletu zeptá se a odpoví na podrobnosti místa a času prožitého příběhu zeptá se kamaráda na jeho sportovní záliby a na stejné otázky odpoví napiše statistickou zprávu o oblíbených sportech mezi spolužáky ve třídě porovná charakter a vzhled lidí, zvířat a věcí kolem sebe pojmenuje různá životní prostředí běžných zvířat pojmenuje běžné hudební nástroje písemně a ústně prezentuje informace o své hudební skupině gramaticky správně formuluje datum narození napiše krátký strukturovaný osobní dopis rozumí čteným informacím o přírodních zajímavostech pojmenuje základní dopravní prostředky a způsoby cestování vyjádří svůj odhad na vývoj děje daného příběhu nebo události formuluje správně letopočet a konání významné historické události pojmenuje světové strany a přírodních útvary	- slovesa k vyjádření běžných činností a stavů - slovesa smyslového vnímání - předměty ve škole - čas - přídavná jména popisující vzhled - části dne - části těla - běžné sporty a sportovní hry - přídavná jména popisující vzhled a kvalitu - běžná divoká zvířata - běžně užívaná příslovce způsobu - přídavná jména popisující vlastnosti - činnostní slovesa - slovesa spojená s ochranou životního prostředí - měsíce v roce - frekvenční příslovce - přídavná jména vyjadřující emoce - hudební nástroje - velké číslovky, letopočty - dopravní prostředky - slovesa spojená s výletem a dobrodružstvím <u>Komunikační situace</u> - kde bydlíme a co běžně děláme - moje rodina a náš životní styl - užití angličtiny - využívání PC - rozvrh hodin ve škole - popis rodinného výletu - oblíbený sport a vztah k němu - psaní statistické zprávy - dotazy na vlastnosti a schopnosti zvířat - vyprávění příběhu – nebezpečné setkání se zvířetem - běžné činnosti k ochraně životního prostředí - popis místa - popis své sbírky - dotazy/odpovědi na oblíbenou hudební skupinu - dotazy na počasí <u>Jazykové struktury a gramatika</u> - vazba „there is“ / „there are“ - otázka v přítomném čase prostém pro 1. a 2. os. j.č. - 3. os. j. č. v přítomném čase prostém - sloveso „móc“ ve spojení se slovesy smyslového vnímání - předložky s udáním času a data - sloveso „mít“ v přítomném čase, klad, zápor, otázka - plnovýznamová slovesa v přítomném čase ve 3.os. j.č. - zjišťovací otázky („wh-questions“) - přítomný čas prostý v 3. os. j.č.,	zajímá: - tvorba plakátu (v angličtině) „Země, kde bych chtěl bydlet“ Tematický okruh: Objevujeme Evropu a svět - tvorba plakátu/PP prezentace (v angličtině) – Porovnání způsobu života ve dvou různých zemích z různých světadílů <u>Osobnostní a sociální výchova</u> Tematické okruhy: Seberegulace a sebeorganizace: - diskuse (v češtině) o vlivu ICT techniky na náš život; například na téma „Jsem pod vlivem počítačových her?“ - tvorba plakátu (v angličtině) „Já a PC“ Tematický okruh: Poznávání lidí (Sociální rozvoj) - tvorba plakátu (v angličtině) „Něčím zajímavá sbírka – rarita v naší škole“ <u>Environmentální výchova</u> Tematický okruh: Základní podmínky života - tvorba plakátu (v angličtině) „Ohrožená zvířata v přírodě“ Tematický okruh: Lidské aktivity a problémy životního prostředí - tvorba plakátu/PP prezentace „Ohrožená zvířata jednotlivých kontinentů“ Tematický okruh: Vztah člověka k prostředí - tvorba značek (v angličtině) na ochranu životního prostředí <u>Výchova demokratického občana</u> Tematický okruh: Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - diskuse (v češtině) o pravidlech při sportovních hrách a jejich podobnosti s principy demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka) - popis (v angličtině) oblíbené sportovní hry formou PP prezentace, plakátu nebo návodu na hru

vypráví fiktivní dobrodružný příběh formou deníku popíše svůj několikadenní prázdninový výlet se slovní oporou písemně popíše děj filmového příběhu	klad, zápor, otázka - 2. stupeň přídavných jmen - tvorba příslovčí způsobu - minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves - 3. stupeň přídavných jmen - minulý čas vybraných nepravidelných sloves - sloveso „muset“, „nesmět“ - vyjádření plánované budoucnosti („going to“) - plnovýznamová slovesa – otázka a zápor v minulém čase <u>Reálie</u> - populární sporty v anglicky mluvících zemích - základní poznatky o USA - základní poznatky o UK - základní poznatky o CAN - základní poznatky o IRE - základní poznatky o AUS - základní poznatky o NZ	

Vzdělávací oblast „Matematika a její aplikace“

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU MATEMATIKA

Vymezení předmětu

Vyučovací předmět Matematika je realizován ve všech ročnících v časové dotaci 4 – 5 hodin týdně v 1. a 2. období. Matematika je založena na aktivních činnostech, uplatnění logického myšlení, rozvoji abstraktního myšlení a možnosti využití v reálných situacích a v praktickém životě. Umožňuje žákům získat matematickou gramotnost.

Vzdělávací obsah je rozdělen do 4 základních tematických celků:

1. Číslo a početní operace (1. a 2. období)
2. Závislosti, vztahy a práce s daty - typy změn (tabulky, diagramy, grafy)
3. Geometrie v rovině a prostoru - objekty v rovině a prostoru, vycházejí z reálných situací
4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy - uplatnění logického myšlení, řešení problémových situací (2. období)

Výuka probíhá v kmenových učebnách, případně v učebně informatiky. Ve všech okruzích se využívá výpočetní techniky (počítačový software, kalkulátory, výukové programy, interaktivní učebnice, iPady) a dalších pomůcek (zejména rýsovací pomůcky). Žáci se zdokonalují rovněž v týmové, samostatné i kritické práci se zdroji informací.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že učitel vede žáka k:

Kompetence k učení:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech
- rozvoji paměti (vzorce, algoritmy, numerické výpočty)
- kritickému, logickému a kombinatorickému myšlení, srozumitelné a věcné argumentaci
- používání matematické symboliky a geometrické představivosti
- schopnosti třídit informace na základě odhadu, zkušenosti

Kompetence k řešení problémů:

- rozvoji abstraktního a exaktního myšlení
- matematizaci reálných situací (modelování)
- řešení problémových úloh, odhadování a vyhodnocení správnosti výsledků
- vytváření hypotéz a odpovídajících závěrů
- zvládnutí základních logických úvah a algoritmů
- hledání různých řešení a jejich obhajobě

Kompetence komunikativní:

- přesnému a stručnému vyjadřování (symbolika)
- práci s textem – porozumění, vyvozování závěrů ve vztahu k reálným situacím
- využití informačních a komunikačních prostředků pro kvalitní vztahy s okolím

Kompetence sociální a personální:

- diskuzi a spolupráci při řešení úloh
- rozvoji sebedůvěry, soustavné sebekontroly, systematickosti, přesnosti a vytrvalosti

Kompetence občanské:

- vyjádření vlastních názorů a respektování názorů druhých
- respektu k výsledkům významných vědců pro rozvoj společnosti

Kompetence pracovní:

- důrazu na přesnost při práci
- schopnosti účinně používat rýsovací potřeby, tabulky, kalkulačky, výpočetní techniku
- pravidelné kontrole výsledků své práce
- využívání získaných znalostí, dovedností a zkušeností k řešení složitějších úloh, dalšímu rozvoji a přípravě na budoucnost

Vztah k dalším oblastem

Jazyk a jazyková komunikace:

ČJ: - práce s textem, orientace v něm, naslouchání, čtení, zápisy, mluvený a písemný projev

CJ: - porozumění mezinárodním matematickým pojmům (komutativnost, asociativnost, cizí míry a jednotky)

Informační a komunikační technologie:

- zvládnutí jednoduchých výukových programů, využití internetu k vyhledávání informací, zpracování informací (grafy, tabulky, diagramy)

Člověk a jeho svět:

- časové údaje – určování času, převody časových jednotek, práce s časovými údaji, kalendáři, letopočty, časovou přímkou
- historické míry, jednotky, orientace na časové ose
- převody jednotek (délky, hmotnost, obsah, objem), porovnávání
- teplota (kladná, záporná čísla)
- měření základních biologických funkcí (tepy, dechy),
- diagramy, grafy
- měřítko mapy a plánu (poměr, podobnost)
- využití procent
- zpracování dat pomocí grafů, diagramů, tabulek

V matematice se uplatňují náměty prakticky všech průřezových témat, především ve slovních úlohách a dále také Osobnostní a sociální výchova v přístupu k předmětu

1. ročník Matematika		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, pozn.
1. Číslo a početní operace		
Žák používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Numerace v oboru do 20 Modelování situací	.
čte, zapisuje a porovnává čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Číselná osa Zápis čísel v desítkové soustavě	
užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	Číselná osa Krokový metr	
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly Paměťové řešení situací	
řeší a tvoří úlohy, v nichž aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Řešení slovních úloh Řešení situačních úloh Tvorba úloh	
2. Závislosti, vztahy, práce s daty.		
orientuje se v čase	Týden, hodiny, věk	
popisuje závislosti z praktického života	Krokový metr Prostředí autobusu	
doplňuje tabulky a schémata	Doplňování tabulek Grafy	

3. Geometrie v rovině a v prostoru		
porovnává velikost útvarů, odhaduje délku	Rovinné útvary	
Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	Čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh Koule, krychle, kvádr, válec Krychlové stavby Orientace v prostoru Plán stavby	
rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Pokládání parket Souměrné útvary	

2. ročník Matematika		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, pozn.
1. Číslo a početní operace		
Žák používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Obor přirozených čísel 0 – 100	.
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Numerace 0 – 100	
provádí z paměti jednoduché početní operce s přirozenými čísly	Násobilka 0 – 10 Sčítání a odčítání s přechodem i bez do 100	
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	Číselná osa	
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Slovní úlohy	ČJ – Sloh – rozvoj slovní zásoby OSV – kooperace, řešení problémů
2. Závislosti, vztahy, práce s daty		
popisuje jednoduché závislosti z praktického života.	Slovní úlohy Bludiště Šifry	MUV – lidské vztahy
doplňuje tabulky, posloupnosti čísel	Číselná osa Práce s daty	
orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	Hodiny	OS – lidé a čas
3. Geometrie v rovině a v prostoru		
rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Souměrné útvary	

porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	Základní útvary v rovině Úsečky Jednotky délky	

3. ročník Matematika		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, pozn.
1. Číslo a početní operace		
Žák používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Obor přirozených čísel 0-1000	.
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Numerace 0-1000 Rozklady čísel Zaokrouhlování na desítky, stovky a tisíce Římské číslice	
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Sčítání a odčítání trojčiferných čísel z paměti bez přechodu desítky. Písemné sčítání s přechodem desítky. Násobení a dělení čísel 0 – 10 Dělení dvojčiferného čísla mimo obor násobilky	
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Číselná osa – znázorňování a porovnávání čísel Slovní úlohy	OSV – kooperace, řešení problémů
2. Závislosti, vztahy a práce s daty		
popisuje jednoduché závislosti z praktického života	Slovní úlohy	MUV – lidské vztahy
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Obor přirozených čísel 0-1 000 Práce s daty Tabulky Porovnávání	
orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	Čas Hodiny	
3. Geometrie v rovině a v prostoru		
rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Souměrné útvary	OSV – rozvoj schopností poznávání
porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	Úsečka, polopřímka, přímka Kružnice Převádění jednotek (mm, cm, dm, m, km)	

rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	Rovinné útvary (trojúhelník, čtyřúhelník, čtverec, obdélník, mnohoúhelník) Konstrukce trojúhelníku Rovnostranný trojúhelník Obvod trojúhelníku Tělesa (koule, válec, kužel, jehlan, krychle, kvádr)	

4. ročník Matematika		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, pozn.
1. Číslo a početní operace		
Žák zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	Obor přirozených čísel 0 – 1 000 000 Zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky	.
využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Reálná čísla (zlomky) Numerace 0 – 1000 000 Příklady se závorkami Násobení a dělení jednociferným a dvojciferným číslem Dělení se zbytkem	
modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	Čelek, část, zlomek Řešení slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny z celku	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	Písemné sčítání a odčítání do 1000 000	
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	Slovní úlohy	OSV – kooperace, řešení problémů
2. Závislosti, vztahy a práce s daty		
vyhledává, sbírá a třídí data.	Práce s daty	MUV – lidské vztahy
čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	Tabulky a diagramy	
3. Geometrie v rovině a v prostoru.		
rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	Základní útvary v prostoru Kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec, hranol (vrchol, strana, stěna) Jednotky obsahu a hmotnosti Obsah čtverce a obdélníku Obsah rovinných obrazců ve čtvercové síti	
sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	Lomená čára	
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	Základní útvary v rovině (trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh)	

sestrojí rovnoběžky a kolmice	Rovnoběžky a kolmice	
4. Nadstandardní aplikační úlohy a problémy		
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Slovní úlohy Rébusy Hlavlomky Stavby Plány	OSV – rozvoj schopností poznávání

5. ročník Matematika		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, pozn.
1. Číslo a početní operace		
Žák zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	Obor přirozených čísel 0 – 1 000 000 Zaokrouhlování s požadovanou přesností Reálná čísla (zlomky)	.
porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	Porovnávání zlomků Sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem (názorné obrázky)	
přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	Desetinné číslo Porovnávání desetinných čísel Číselná osa, čtvercová síť, kruhový diagram	VMEGS – objevujeme Evropu
porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	Číselná osa (kladná a záporná část) Měření teploty Vyjádření dlužné částky	EV – vztah člověka k prostředí
využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Numerace 0 – 1 000 000 Pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel Pamětné násobení a dělení přirozených čísel	
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	Písemné sčítání a odčítání v oboru přirozených čísel Písemné násobení jedno i dvojciferným činitelem Dělení se zbytkem	
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	Slovní úlohy	OSV – kooperace, řešení problémů
2. Závislosti, vztahy a práce s daty		
vyhledává, sbírá a třídí data	Práce s daty	
čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	Diagramy, grafy, tabulky	MUV – lidské vztahy
3. Geometrie v rovině a v prostoru		
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	Základní útvary v rovině (bod, úsečka, přímka, polopřímka, rovina, kolmice, rovnoběžky, různoběžky, úhlopříčky) Konstrukce trojúhelníku čtverce, obdélníku a kružnice	

sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	Přímky Grafické sčítání a odčítání úseček	
určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	Výpočet obvodu a obsahu rovinných útvarů pomocí čtvercové sítě Jednotky obsahu, objemu, hmotnosti	
rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	Základní útvary v prostoru kvádr, krychle, koule, kužel, jehlan, hranol Stavby z krychlí Osová souměrnost	
4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Slovní úlohy Rébusy Hlavlomy Magické čtverce Plány Stavby	OSV – rozvoj schopností poznávání

Vzdělávací oblast „Informační a komunikační technologie“

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou byla vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie zařazena jako povinná součást základního vzdělávání na 1. stupni. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoli a kdykoli“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího softwaru a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu oblasti Informační a komunikační technologie, a stává se součástí všech oblastí základního vzdělávání.

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU INFORMATIKA

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola je zaměřena na informatiku a technické směřování rozvoje žáků, proto je jednak navýšen počet hodin výuky informatiky pro mladší věk žáka, jednak jsou do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Vymezení předmětu

Předmět se vyučuje ve 3. a 5. ročníku v časové dotaci 1 hodina týdně a ve 4. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně. Předmět má praktický charakter, žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware a software, práci v elektronické síti, praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které vyhledávají na internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů používají elektronickou poštu. Tento předmět umožňuje všem žákům dosáhnout základní informační gramotnosti.

Výuka probíhá na počítačích či notebookech s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Vzdělávací obsah je rozdělen do těchto základních tematických celků:

1. Digitální technologie a ovládání digitálního zařízení
2. Digitální algoritmizace a programování
3. Data, informace a modelování
4. Vyhledávání informací, zpracování a využití informací, komunikace

Výchovné vzdělávací strategie

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že učitel používá tyto strategie:

Kompetence k učení:

- úkoly jsou zadávány tak, aby žáci samostatně objevovali možnosti využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě
- žáci se učí zaznamenávat si takové poznámky, které jim pomohou při praktické práci s technikou a při využívání software

Kompetence k řešení problémů:

- žákům jsou zadávány takové úlohy nebo projekty, které vedou při jejich řešení k tvořivému přístupu, žáci chápou, že se při práci s informačními a komunikačními technologiemi vyskytují problémy, které mají více správných způsobů řešení
- žáci chápou svého vyučujícího zároveň též jako svého konzultanta při řešení úloh

Kompetence komunikativní:

- žáci odevzdávají některé své práce prostřednictvím elektronické pošty – využívají vhodné technologie komunikace na dálku
- při komunikaci žáci dodržují vžitá pravidla a zvyklosti

Kompetence sociální a personální:

- žáci ohodnocují svoji práci a práci svých spolužáků, jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu
- výuka vede k práci v týmu, žáci se učí rozdělit si a plánovat práci
- uplatňují se zásady koležičnosti a pomoci

Kompetence občanské:

- žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu – softwarové pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost hesla, zároveň musí všechna tato obecná i školní nařízení (řád učebny) dodržovat

Kompetence pracovní:

- žáci dodržují pravidla při práci (řád učebny)
- bezpečně a účinně používají osobní počítače a další technologie
- jasnými pokyny směřuje ke stanovenému cíli

Vztah k dalším oblastem

Dovednosti získané v tomto předmětu žáci aplikují při získávání, zpracování a vyhodnocování informací i při vytváření vlastních prací nejrůznějšího charakteru ve všech zbývajících vzdělávacích oblastech.

Z průřezových témat se v předmětu Informatika uplatňuje hlavně mediální výchova (kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, tvorba mediálního sdělení).

Učební plán

roč.	téma	hodiny	nutné k naplnění RVP	je třeba počítač
<u>3.</u>	<u>Základy algoritmizace s robotickou hračkou</u> <u>Základy algoritmizace</u> <u>Ovládání digitálního zařízení</u>	5 12 16	A	A A
<u>4.</u>	<u>Práce ve sdíleném prostředí</u> <u>Základy robotiky se stavebnicí</u> <u>Úvod do kódování a šifrování dat a informací</u> <u>Řešení problémů pomocí algoritmizace</u>	6 10 10 7	A A	A A A
<u>5.</u>	<u>Úvod do práce s daty</u> <u>Základy programování – příkazy, opakující se vzory</u> <u>Úvod do informačních systémů</u> <u>Základy programování – vlastní bloky, náhoda</u> <u>Úvod do modelování pomocí grafů a schémat</u> <u>Základy programování – postavy a události</u>	4 6 3 7 7 6	A A A A A A	A A A A A

Tematické celky

1. stupeň

3. ročník

Základy algoritmizace s robotickou hračkou

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • sestaví postup pro robota, aby došel k cíli • opraví chybný postup pro robota • přečte postup pro robota a rozhodne, do jakého cíle dorazí • přečte postup pro robota a rozhodne o jeho startovní pozici • sestavuje různé postupy ke stejnému cíli
Zdroje robotická hračka Bee-bot (příp. Blue-bot + deska TacTile) s podložkou metodika Algoritmizace s využitím robotických hraček pro děti do 8 let https://imysleni.cz/ucebnice/rozvoj-informatickeho-mysleni-s-vyuzitim-robotickych-hracek-v-materske-skole-a-na-1-stupni-zs)	
Učivo Bee-bot: základní ovládání Hledání postupu k zadanému cíli Hledání nejkratší cesty Více cest vede k cíli Hledání koncového stavu Hledání počátečního stavu Čtení a psaní kódu Tematické úlohy s mezipředmětovými aplikacemi	Odkaz na učivo ve zdrojích kap. 3.2 Ovládání, str. 33–36 str. 41–43, 50–51, 53–58 str. 48, 49, 52 str. 45 str. 59–61 str. 61–63 str. 65–67 str. 68
Výukové metody a formy Práce ve skupině, objevování, experiment, problémová výuka, diskuse	

Základy algoritmizace

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • přímo ovládá postavu a vede ji k cíli krok za krokem • vytvoří postup pro postavu ke splnění úkolu • hledá různé postupy vedoucí k cíli • hledá vhodný postup při omezení nástrojů či počtu kroků • posoudí, jestli daný postup vede k splnění úkolu • rozpozná opakující se vzory, kroky, postupy • vyhledá a opraví chybu v postupu • používá posloupnost příkazů
Zdroje výukový software Kodable (https://www.kodable.com)	
Učivo Přímé řízení postavy, čtení a interpretace záznamu pohybu Pořadí a jeho plánování, opakující se vzory, kroky, postupy Pravidla tvorby algoritmu, omezení příkazů, počtu kroků, Stav postavy, změna stavu nástrojem, dostupné nástroje, řetězení nástrojů Program a jeho vlastnosti, jeho vytváření, vykonání, úprava, oprava	Odkaz na učivo ve zdrojích svět Smeeborg svět Asteroidia svět Bugworld svět Beach clean up
Výukové metody a formy Práce ve skupině, objevování, experiment, problémová výuka, diskuse	

Ovládání digitálního zařízení

Tematický celek RVP Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu • dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží • pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí • edituje digitální text, vytvoří obrázek • přehraje zvuk či video • uloží svoji práci do souboru, otevře soubor • používá krok zpět, zoom • řeší úkol použitím schránky • dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením
Zdroje A: metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs) B: učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy (https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/) C: software Jednoduché ovládání počítače (http://home.pf.jcu.cz/jop/)	
Učivo Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku	Odkaz na učivo ve zdrojích A: Počítač a síť B: kap. 2 C: klikání myši, tahání myši C: kreslení čáry a vybarvování C: ovladače B: kap. 3, 5 B: kap. 3 C: psaní na klávesnici B: kap. 5, C: doplňování a úprava textu B: kap. 3, 5 B: kap. 3, 5 C: přehrávání zvuku
Výukové metody a formy Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment	

4. ročník

Práce ve sdíleném prostředí

Tematický celek RVP Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu • propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí • dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů • najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci • propojí digitální zařízení a uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí • pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj • při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace • u vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst • v textu rozpozná osobní údaje • rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého
Zdroje A: metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs B: učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/	
Učivo Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Práce se soubory Propojení technologií, internet Technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken) Uživatelské jméno a heslo Osobní údaje	Odkaz na učivo ve zdrojích A: Využití digitálních technologií B: kap. 8 (částečně) B: kap. 6 B: kap. 7
Výukové metody a formy Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment	

Základy robotiky se stavebnicí

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • sestaví robota podle návodu • sestaví program pro robota • oživí robota, otestuje jeho chování • najde chybu v programu a opraví ji • upraví program pro příbuznou úlohu • pomocí programu ovládá světelný výstup a motor • pomocí programu ovládá senzor • používá opakování, události ke spouštění programu
Zdroje robotická stavebnice LEGO WeDo 2.0 učebnice Edukační robotika s LEGO WeDo pro 1. stupeň základní školy https://imysleni.cz/ucebnice/edukacni-robotika-s-lego-wedo-2-0-pro-1-stupen-zakladni-skoly	
Učivo Sestavení programu a oživení robota Ovládání světelného výstupu Ovládání motoru Opakování příkazů Ovládání klávesnicí – události Ovládání pomocí senzoru	Odkaz na učivo ve zdrojích Aktivita 1 – Jednoduchý robot Aktivita 1 – Jednoduchý robot Aktivita 2 – Ventilátor Aktivita 3 – Kolotoč Aktivita 4 – Nákladní výtah Aktivita 5 – Závora
Výukové metody a formy Práce ve skupině, objevování, experiment, diskuse	

Úvod do kódování a šifrování dat a informací

Tematický celek RVP Data, informace a modelování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji • vyčte informace z daného modelu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • sdělí informaci obrázkem • předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel • zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text • zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky • obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček
Zdroje metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs	
Učivo Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce	Odkaz na učivo ve zdrojích Kódování informace obrázkem Kódování informace textem Kódování informace číslem Kódování a šifrování textu Kódování rastrového obrázku Kódování vektorového obrázku
Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, samostatná práce ve dvojicích či skupinách	

Řešení problémů pomocí algoritmizace

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • upraví připravený postup pro obdobný problém; ověří správnost jím navrženého postupu, najde a opraví v něm případnou chybu • rozhodne, jestli různé algoritmy vyřeší stejný problém	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • ovládá postavu pomocí příkazů a vede ji k cíli • vytvoří postup pro postavu ke splnění úkolu • hledá vhodný postup za daných pravidel • posoudí, jestli daný postup vede k splnění úkolu • vyhledá a opraví chybu v postupu • vytváří různé postupy ke splnění téhož úkolu • používá posloupnost příkazů • používá opakování příkazů • používá podprogramy
Zdroje výukový software Hour of code https://www.hourofcode.com)	
Učivo Relativní řízení postavy s otáčením Příkazy s parametrem pro nastavení vlastností postavy Programování kreslení geometrických útvarů Vytváření a používání procedur, jejich úpravy a opravy Řešení problémů programováním	Odkaz na učivo ve zdrojích Hodina kódu s Minecraftem Kód s Annou a Elzou Vytvoř hru Flappy
Výukové metody a formy Práce ve skupině, objevování, experiment, problémová výuka, diskuse	

5. ročník

Úvod do práce s daty

Tematický celek RVP Informační systémy	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat • pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech • doplní posloupnost prvků • umístí data správně do tabulky • doplní prvky v tabulce • v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný
Zdroje Práce s daty (https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly)	
Učivo Data, druhy dat Doplnění tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu	Odkaz na učivo ve zdrojích Víme, co jsou data Evidujeme data Kontrolujeme data Filtrujeme, třídíme a řadíme data Porovnáváme a prezentujeme data
Výukové metody a formy Praktické činnosti, experiment, samostatná práce, práce ve dvojici, diskuse	

Základy programování – příkazy, opakující se vzory

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy • v programu najde a opraví chyby • rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát • vytvoří a použije nový blok • upraví program pro obdobný problém
Zdroje učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly)	
Učivo Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur	Odkaz na učivo ve zdrojích Modul 1 Bádání 1,2 Modul 1 Bádání 2,3 Modul 1 Bádání 2,3 Modul 1 Bádání 3 Modul 1 Bádání 4 Modul 1 Bádání 4
Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka	

Úvod do informačních systémů

Tematický celek RVP Informační systémy	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky • určí, jak spolu prvky souvisí
Zdroje metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs	
Učivo Systém, struktura, prvky, vztahy	Odkaz na učivo ve zdrojích Systémy kolem nás
Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, samostatná práce, heuristický rozhovor	

Základy programování – vlastní bloky, náhoda

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy • v programu najde a opraví chyby • rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát • rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj • vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky • přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky • rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit • cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů
Zdroje učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly	
Učivo Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt	Odkaz na učivo ve zdrojích Modul 2 Bádání 1,2 Modul 2 Bádání 2 Modul 2 Bádání 1,2,3 Modul 2 Bádání 2 Modul 2 Bádání 3 Modul 2 Bádání 3 Modul 2 Bádání 3,4 Modul 2 Bádání 4
Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka	

Úvod do modelování pomocí grafů a schémat

Tematický celek RVP Data, informace a modelování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji • vyčte informace z daného modelu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty • pomocí obrázku znázorní jev • pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy
Zdroje metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs	
Učivo Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model	Odkaz na učivo ve zdrojích Grafové modely Další grafové modely Řešení problémů pomocí modelů
Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, práce ve dvojicích či skupinách	

Základy programování – postavy a události

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav • v programu najde a opraví chyby • používá události ke spuštění činnosti postav • přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky • upraví program pro obdobný problém • ovládá více postav pomocí zpráv
Zdroje učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly	
Učivo Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt	Odkaz na učivo ve zdrojích Modul 3 Bádání 1 Modul 3 Bádání 1 Modul 3 Bádání 1 Modul 3 Bádání 1,2 Modul 3 Bádání 2 Modul 3 Bádání 3 Modul 3 Bádání 4 Modul 3 Bádání 4
Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka	

Vzdělávací oblast „člověk a jeho svět“

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni.

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU PRVOUKA, VLASTIVĚDA, PŘÍRODOVĚDA

Vymezení předmětu

Vyučovací předmět Prvouka, Vlastivěda, Přírodověda je realizován v 1. až 5. ročníku, v 1. období (Prvouka) - v časové dotaci 2 vyučovací hodiny a ve 2. Období (Vlastivěda, Přírodověda) 3 vyučovací hodiny týdně.

Tento předmět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti dětí získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci si utvářejí prvotní ucelený obraz světa prostřednictvím poznání sebe samého, svého nejbližšího okolí a postupně též širšího prostředí. Zahrnuje nejaktuálnější témata výchovy a vzdělávání naší doby, tj. člověk, rodina, společnost, vlast, Evropa a svět, vesmír, příroda v celé své rozmanitosti, kultura, technika, zdraví, minulost, současnost a budoucnost.

Vzdělávací obsah je rozdělen do 5 tematických okruhů:

1. Místo, kde žijeme
2. Lidé kolem nás
3. Lidé a čas
4. Rozmanitost přírody
5. Člověk a jeho zdraví

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že učitel vede žáka k:

Kompetence k učení:

- orientaci ve světě informací
- objevování, pozorování a poznávání okolního světa
- operacím s obecně užívanými termíny z oblastí příroda a společnost
- pozitivnímu vztahu k učení o přírodě, o člověku a společnosti
- vyhledávání a třídění informací o přírodě živé, neživé i o lidské společnosti

Kompetence k řešení problémů:

- propojování událostí z hlediska časového, zeměpisného, historického a kulturního
- využití pokusů k ověření řešení problémové situace
- součinnosti s ostatními při řešení problémů
- srozumitelné formulaci myšlenek a názorů ústně nebo písemně

Kompetence komunikativní:

- diskuzi o problémech, používání argumentace
- porozumění používaným naučným textům, obrazovému materiálu a prezentaci nových poznatků

Kompetence sociální a personální:

- samostatné i týmové činnosti
- práci v týmu s využitím tolerance, dělby práce a spolupráce
- pomoci spolužákovi
- ochraně vlastního zdraví (prevence úrazů, zdravý životní styl, ochrana zdraví fyzického i psychického)
- ovládání svého jednání a respektu ostatních
- zodpovědnému chování v krizových situacích i situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- pochopení nejzákladnějších environmentálních problémů naší doby

1. ročník Prvouka		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, pozn.
1. Místo, kde žijeme		
Žák vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Prostředí a činnosti ve škole Bezpečná cesta do školy Bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce Školní řád Třídní pravidla	OSV VDO – práva a povinnosti žáka školy Dopravní výchova
rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	Okolí školy Místní krajina Orientační body	
2. Lidé kolem nás		
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	Rodina – příbuzenské vztahy, postavení jedince v rodině	OSV
odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Zaměstnání rodičů Pracovní postupy	
projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, chování lidí Třídní pravidla	VDO – etnické a kulturní difference
používá peníze v běžných situacích	Hospodaření s kapesným Nakupování.	
3. Lidé a čas.		
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Orientace v čase – hodina, den, týden, měsíc, rok Roční období Režim dne Kalendář Současnost a minulost v životě Průběh lidského života	OSV - psychohygiena
uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí	Vánoce Velikonoce Bydlení, předměty denní potřeby	OSV – vztahy mezi lidmi
2. Rozmanitost přírody		
pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Roční období v přírodě Den a noc	ENV
roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Rostliny- ovoce x zelenina, rostliny podle ročních období, Živočichové – zvířata domácí, volně žijící, domácí mazlíčci Ochrana přírody	ENV – vztah člověka k přírodě, člověk, jako součást přírody, ochrana životního prostředí
provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti	Třídění látek Jednoduché pokusy	
3. Člověk a jeho zdraví		

uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle	Stavba těla Lidské smysly Nemoc, úraz, prevence Denní režim Péče o zdraví	MOSVUV – odlišnost různých etnik
dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Osobní bezpečí	
uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu	Bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce	
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Mimořádné události	Ochrana člověka za mimořádných situací
projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Osobní bezpečí Správná životospráva	
chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná	Bezpečné chování v rizikových situacích	OSV

2. ročník Prvouka		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, pozn.
1. Místo, kde žijeme		
Žák rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí školy	Škola prostředí školy činnosti ve škole okolí školy	Dopravní výchova VDO – práva a povinnosti žáka
pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci	Domov místo kde bydlím okolí bydliště orientace Obec	
2. Lidé kolem nás		
rozlišuje příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	Rodina vztahy v rodině život a funkce rodiny	
odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Zaměstnání lidí	
projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	Soužití lidí mezilidské vztahy komunikace pravidla slušného chování vlastnosti lidí práva a spravedlnost	MUV – respektování zvláštností různých etnik VDO – občanská společnost a škola
3. Lidé a čas		
pojmenuje některé kulturní památky	Regionální památky v okolí školy	
uplatňuje elementární poznatky o rodině a činnostech člověka	Svátky Průběh života	
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě	Orientace v čase a časový řád, čas jako fyzikální veličina	M – využití číselné osy OSV – psychohygienu

4. Rozmanitost přírody		
pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Roční období	ENV – kladný vztah k přírodě, ochrana životního prostředí
roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Rostliny zástupci třídění stavba Živočichové zástupci třídění stavba těla Ekosystémy Ochrana přírody	
5. Člověk a jeho zdraví		
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle	Stavba těla smysly	MUV – odlišnosti jednotlivých etnických skupin a zároveň jejich respektování
projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Péče o zdraví	
dodržuje zásady bezpečného chování	Osobní bezpečí	
uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu	bezpečné chování	
chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě	bezpečné chování	
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	bezpečné chování	Ochrana člověka za mimořádných situací

3. ročník Prvouka		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, pozn.
1. Místo, kde žijeme		
Žák vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Krajina kolem nás Práce s buzolou a mapou Světové strany Plán okolí	.

začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci	Naše obec a náš kraj Plzeň – historie, současnost, historické budovy, dominanty v okolí Symboly ČR	VDO – obec jako základní jednotka EnV – lidské sídlo, vesnice, město
rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	Věci kolem nás Zemský povrch Vodstvo	ENV – vztah člověka k prostředí (odpadové hospodářství)
2. Lidé kolem nás		
projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	Škola, třída (pravidla třídy, soužití v kolektivu) Práva dítěte Lidská práva	OSV – sociální rozvoj (poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, morální rozvoj) MUV – lidské vztahy
odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Lidé a technika Povolání	
3. Lidé a čas		
pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	Pověsti, báje, mýty regionu Regionální památky Rodáci	ENV – vztah člověka k prostředí – naše obec
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Časový řád Kalendář, hodiny	
uplatňuje elementární poznatky o lidské společnosti a soužití na příkladech porovnává minulost a současnost	Proměny způsobu života, bydlení Průběh lidského života	ENV – vztah člověka k prostředí, životní styl
4. Rozmanitost přírody		
pozoruje, popíše a porovná proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Vesmír a Země- den a noc Jedinečnost života na Zemi Voda a vzduch Podnebí a počasí	ENV - základní podmínky života
roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Život v přírodě Rostliny, houby, živočichové Ochrana přírody	ENV – Ekosystémy – les, pole, vodní zdroje
provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změní základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	Pokusy Vlastnosti látek, třídění látek Základní veličiny	ENV – základní podmínky života – voda, ovzduší, půda
5. Člověk a jeho zdraví		
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Lidské tělo – životní potřeby a projevy Péče o zdraví, zdravá výživa Lidské tělo – základní stavba a funkce Pohlaví, rozdíly mezi mužem a ženou, vývoj jedince	OSV – seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Sebepoznání a sebepojetí
dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Péče o zdraví Nemoc Úraz Chování ve škole i mimo školu	
chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě	Návykové látky a jejich odmítání Hrací automaty Počítače	
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Situace hromadného ohrožení – bezpečné chování	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

4. ročník Přírodověda		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, pozn.
1. Rozmanitost přírody		
Žák zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy, nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	Rostliny, houby a živočichové, znaky života, životní potřeby a projevy Rovnováha v přírodě Společenstva vod Společenstva lesů	ENV - ekosystémy
objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody	Životní podmínky Rovnováha v přírodě	ENV – ekosystémy, lidské aktivity a problémy
založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	Látky a jejich vlastnosti- třídění látek, změny látek a skupenství, Vlastnosti, porovnávání a měření veličin	ENV – základní podmínky života – voda, ovzduší, půda
vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročního období	Vesmír a Země, den a noc, roční období	ENV – základní podmínky života
zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Ochrana přírody Životní prostředí Likvidace odpadů	ENV – základní podmínky života
2. Člověk a jeho zdraví		
účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	Péče o zdraví Zdravá výživa Režim dne Duševní hygiena Reklamní vlivy	OSV – sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena Mezilidské vztahy
uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochrany ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	Péče o zdraví První pomoc Dopravní výchova	
předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	Ochrana zdraví (návykové látky, automaty...)	
uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události	Ochrana člověka za mimořádných situací	

5. ročník Přírodověda		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, pozn.
1. Rozmanitost přírody		
vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením a střídáním ročních období	Člověk a vesmír Sluneční soustava Člověk a živá příroda Život v různých podnebních pásmech	ENV – základní podmínky života
porovná na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do skupin, využívá k tomu i klíče a atlasy	Třídění živých organismů	ENV – šetrný vztah k životnímu prostředí
zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka	Živelné pohromy Ekologické katastrofy Ochrana přírody	ENV – šetrný vztah k životnímu prostředí

podporovat nebo poškozovat		
založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	Voda a vzduch Oběh vody v přírodě Vzduch – složení, proudění, význam pro život	ENV – základní podmínky života
2. Člověk a jeho zdraví		
využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života	Člověk je součástí přírody Lidské tělo - kostra Soustavy: svalová, dýchací, oběhová, trávicí, vylučovací, kožní, smyslová, nervová, rozmnožovací	OSV – sebepoznání a sebepojetí
rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	Růst a vývoj člověka Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy	OSV – sebepoznání a sebepojetí, mezilidské vztahy
uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události	Ochrana člověka za mimořádných situací	OSV – sebepoznání a sebepojetí
předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	Ochrana zdraví- odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače	OSV - psychohygiena
ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	První pomoc	
uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	Základy sexuální výchovy	
uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochrany	Péče o zdraví	

4. ročník Vlastivěda		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, pozn.
1. <u>Místo, kde žijeme</u>		
Žák určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Poloha ČR, sousední státy Praha – hlavní město Plzeňský region Vybrané regiony ČR, surovinové zdroje	VEG – význam EU a členství ČR
rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	ČR – demokratický stát Stát a jeho symboly, parlament, zákony, prezident, státní svátky	VDO – práva a povinnosti občana ČR
určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	Práce s mapou a plánem Světové strany Orientace na mapě Měřítko mapy, značky Čtení z mapy	
rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky	Druhy map Hory a pohoří, nížiny a pahorkatiny Hlavní řeky ČR, jejich přítoky Jezera, rybníky, přehrady Obyvatelé	ENV – vodní zdroje
vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, kultury a hospodářství,	Počasí a podnebí Nerostné bohatství, průmysl,	ENV – ochrana životního prostředí

posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	zemědělství Půda, zdroje surovin, minerální prameny, chráněná území	
zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti	Regiony ČR	OSV – dovednost vyjadřovat a sdělovat své zážitky
2. Lidé kolem nás	.	
rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky	Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace	OSV - vzájemné poznávání ve skupině (ve třídě)
rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva	Právo a spravedlnost, základní lidská práva	VDO - demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole
poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce	Soužití lidí- komunikace, obchod, firmy, politické strany, církve Základní globální problémy Životní prostředí	OSV – mezilidské vztahy VDO – občanská společnost a škola ENV – ochrana životního prostředí
orientuje se v základních formách vlastnictvím, používá peníze v běžných situacích	Vlastnictví – soukromé a veřejné, osobní, společné Hmotný a nehmotný majetek Peníze	
3. Lidé a čas		
pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	Orientace v čase a časový řád Kalendáře, letopočet, generace	
rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	České země v pravěku Slované Kučec Samo Velkomoravská říše Staré pověsti české Lucemburkové Karel IV.	
objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	Den slovanských věrozvěstů -Konstantin a Metoděj Den české státnosti - sv. Václav - Přemyslovci Den upálení mistra Jana Husa – husitství, Jiří z Poděbrad	EGS – jsme Evropané VDO – občanská společnost a stát
využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	Regionální památky	MEV – práce v realizačním týmu Tvorba mediálního sdělení

5. ročník Vlastivěda		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, pozn.
1. Místo, kde žijeme		
Žák zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu naší vlasti i v jiných zemích	Česká republika, Evropa - kde jsme byli o prázdninách	EGS – naše vlast a Evropa
vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli	Evropa – jeden ze světadílů Evropské státy	EGS – naše vlast a Evropa
rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	Základy státního zřízení a politického systému ČR	VDO – občan, občanská společnost a stát
2. Lidé kolem nás		
rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě přepustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky	Základní globální problémy	MUV – lidské vztahy
poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce	Projekty na regionální problémy	OSV,VDO,ENV,EGS
3. Lidé a čas		
využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	Historie regionu	
rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Habsburkové – Rudolf II. Doba pobělohorská Život v barokní době (17./18. století) Manufaktury a parní stroje Obrození měšťanské společnosti Češi a Němci Československá republika Válečná a poválečná léta Od totalitní moci k demokracii	
objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	Den vzniku samostatného Československa - vznik Československého státu Osvobození Plzně Den vítězství Den boje za svobodu a demokracii Den obnovy samostatného Českého státu	VDO – občanská společnost a stát EGS – jsme Evropané
pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	Dějiny, jako časový sled událostí	MEV – práce v realizačním týmu

Vzdělávací oblast „Umění a kultura“

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu.

V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova.

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU HUDEBNÍ VÝCHOVA

Vymezení předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova je realizován ve všech ročnících v časové dotaci 1 vyučovací hodina týdně. Společně s Ateliérem umožňuje žákům umělecké osvojování světa, při němž dochází k rozvíjení estetického citění, tvořivosti, vnímavosti k uměleckému dílu, k okolnímu světu i k sobě samému.

Hudební výchova vede žáka k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako prostředku komunikace. Rozvíjí celkovou osobnost žáka a především jeho hudebnost, která se projevuje sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými dovednostmi.

Vzdělávací obsah je rozdělen do 4 základních tematických celků:

1. Vokální činnosti
  - práce s hlasem
2. Instrumentální činnosti
  - hra na hudební nástroje
3. Hudebně pohybové činnosti
  - ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest
4. Poslechové činnosti
  - aktivní vnímání znějící hudby její interpretace, seznámení s hudebními styly, žánry, díly a jejich autory

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém a sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při sborové hře a při doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a při pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu, zaměření a vnitřního citění. Žák se učí rytmitizovat, melodizovat, dobře vyslovovat a dle svých dispozic zpívat uvolněně, intonačně čistě a rytmicky správně.

Výuka probíhá v kmenových učebnách, k dispozici je též poloodborná učebna s klavírem.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že učitel vede žáka k:

Kompetence k učení:

- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddelitelné součásti lidské existence

- využití různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně informačních a komunikačních technologií
- rozpoznání hudebních stylů a žánrů
- práci s dechem a správné tvorbě hlasového tónu
- posuzování vlastního pokroku

Kompetence k řešení problémů:

- vytváření vhodné atmosféry pro možnost tvořivého přístupu ke světu
- orientaci v notovém zápisu
- orientaci v prostoru
- hudební i textové improvizaci

Kompetence komunikativní:

- osobní účasti v procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů
- schopnosti komunikovat hudebními prostředky
- vyjádření hudby pohybem
- reprodukci textu pomocí jednoduchých hudebních nástrojů

Kompetence sociální a personální:

- rozvoji jedinečného subjektivního vnímání, cítění a prožívání
- třibení citu pro výběr hudby, která žáka potěší
- sebereflexi a nápravě vlastních nedostatků

Kompetence občanské:

- kladnému postoji k umění
- orientaci v díle některých významných hudebních skladatelů
- toleranci k různorodým kulturním hodnotám a projevům

Kompetence pracovní:

- dodržování zásad hlasové hygieny
- praktickému využití hudebních nástrojů
- koncentraci na vlastní výkon

Vztah k oboru Výtvarná výchova

- vnímání hudby a její vyjádření kresbou či malbou – barvy, odstíny, tahy

Vztah k dalším oblastem

Jazyk a jazyková komunikace

ČJ: - orientace v textu, práce s textem, naslouchání, tvoření rýmů, improvizace textu (zhudebňování říkadel, básní)

CJ: - tolerantní přístup k různorodým kulturním projevům a potřebám skupin, národů a národností

Informační a komunikační technologie

- využití internetu k vyhledávání informací (hudební skladatelé, texty písní ...)

Matematika a její aplikace

- vnímání rytmu v hudbě
- tvoření rytmického pohybu

Člověk a jeho svět

OS:

- pomocí hudby, pantomimou či pohybem vyjádření vlastního vnitřního světa
- citlivé vnímání okolního prostředí a přírody
- chápání lidových tradic

TV:

- vyjádření hudby pohybem
- taneční kroky

V Hudební výchově se uplatňují také průřezová témata.

V Osobnostní a sociální výchově jde o rozvoj smyslového vnímání, chápání umění jako prostředku komunikace a osvojování si světa.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech rozvíjí vztah k evropské a světové kultuře. Prohlubuje chápání kulturních souvislostí při respektování národních kultur a jejich přínos ke kultuře světové.

Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám.

V Environmentální výchově se odráží uvědomování si přírodního i sociálního prostředí jako zdroje inspirace pro vytváření kulturních hodnot.

V Mediální výchově jde o vnímání zvuku, jehož média využívají.

1. ročník Hudební výchova		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, pozn.
1. Vokální činnosti		
Žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	Pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost) Hlasová hygiena	OSV – komunikace, rozvoj schopností
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	Rytmizovaná recitace Hudební rytmus – realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu Intonace říkadlových melodií	OSV - kreativita
2. Instrumenální činnosti		
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Hra na Orffovy hudební nástroje Reprodukce motivů	OSV - kreativita
3. Hudebně pohybové činnosti		
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	Hra na tělo Taneční hry Pohybový doprovod	OSV – kreativita, komunikace
5. Poslechové činnosti		
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	Základní hudební kontrasty Hra jednotlivých hudebních vrstev – rozeznávání metrum, rytmus, pulzace	OSV – rozvoj schopností
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.	Práce se zvuky živé a neživé přírody Hry na rozvoj sluchových schopností	OSV – rozvoj schopností

2. ročník Hudební výchova		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, pozn.
1. Vokální činnosti		
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	Dechová cvičení Hlasová cvičení (zásady hlasové hygieny) Písň dle výběru učitele (lidové i umělé)	OS – Lidové tradice ENV – vztah člověka k prostředí MUV – kulturní difference (jednota tělesné a duševní stránky)
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	Hudební rytmus (realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu) Hudební improvizace Hudební hry (ozvěna, otázka x odpověď) Grafický záznam hudby (jednoduché zachycení melodie, nota jako znak pro tón, zápis rytmu -délka	

	tónů)	
2. Instrumentální činnosti		
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Rytmizace (hudební hry - ozvěna, otázka x odpověď) Hra na rytmický nástroj (hudební doprovod - akcentace těžké doby)	MUV – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti
3. Hudebně pohybové činnosti		
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	Orientace v prostoru Pantomima Pohybová improvizace Pohybový doprovod znějící hudby	
4. Poslechové činnosti		
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	Kvality tónů (délka, síla, barva, výška) Hudební výrazové prostředky a hudební prvky Hudební žánry	)
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	Hudební nástroje Interpretace hudby	MUV – poznávání vlastního kulturního zakotvení

3. ročník Hudební výchova		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, pozn.
1. Vokální činnosti		
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	Dechová cvičení Hlasová cvičení Písňe dle výběru učitele	OS – lidové tradice ENV – vztah člověka k prostředí MUV – respektování zvláštností různých etnik
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	Hudební hry Hrátky s říkadly Melodizace Grafický záznam hudby (zápis rytmu - délka tónů)	MUV – kulturní difference (jednota tělesné a duševní stránky)
2. Instrumentální činnosti		
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Rytmizace Hra na rytmický hudební nástroj	
3. Hudebně pohybové činnosti		
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	Orientace v prostoru (utváření pohybové paměti, taneční kroky lidových tanců) Taktování (2/4 a 3/4 takt, taneční hry se zpěvem) Taneční improvizace	MUV – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti
4. Poslechové činnosti		
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	Kvality tónů Hudební výrazové prostředky a hudební prvky	)
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	Hudební nástroje Hudební styly a žánry Interpretace hudby	MUV – poznávání vlastního kulturního zakotvení

4. ročník Hudební výchova		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, pozn.
1. Vokální činnosti		
Žák	Dechová cvičení	OS – lidové tradice

zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	Hlasová cvičení Pěvecké dovednosti Dvojhlas a vícehlas (prodleva, kánon, lidový dvojhlas) Písňe dle výběru učitele	MUV – kulturní diference (jednota tělesné a duševní stránky)
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	Grafický záznam hudby (notový zápis jako opora při realizaci písňe) Intonace	
2. Instrumentální činnosti		
využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písni	Hra na rytmické hudební nástroje (reprodukce motivů, témat a jednoduchých skladeb)	
rozpozná hudební formu jednoduché písňe či skladby	Jednoduchá písňová forma	
vytváří v rámci svých dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	Melodizace	
3. Hudebně pohybové činnosti		
ztvární hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	Pohybový doprovod Taktování (2/4, 3/4, 4/4 takt) Pohybové vyjádření hudby (jednoduché lidové tance, pohybové improvizace)	MUV – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti
4. Poslechové činnosti		
rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	Hudební nástroje (dechové, bicí a strunné) Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální Malá písňová forma	MUV – poznávání vlastního kulturního zakotvení

5. ročník Hudební výchova		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, pozn.
1. Vokální činnosti		
Žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	Dechová cvičení Pěvecké dovednosti (zpěv vícehlasu) Písňe dle výběru učitele	OS – lidové tradice MUV – kulturní diference (jednota tělesné a duševní stránky) MUV - respektování zvláštností různých etnik
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností jednoduchou melodii či píseň, zapsanou pomocí not	Grafický záznam hudby (noty C3 - c3 v houslovém a basovém klíči, pravidla pro tvorbu durových a mollových stupnic) Významní hudební skladatelé	
2. Instrumentální činnosti		
využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písni	Hra na rytmické hudební nástroje	
rozpozná hudební formu jednoduché písňe či skladby	Jednoduchá písňová forma	
vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	Melodizace (tvorba přede her, meziher, doher) Záznam instrumentální melodie (notační programy)	

3. Hudebně pohybové činnosti		
ztvární hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	Taktování Jednoduché lidové tance Pantomima Pohybová improvizace	MUV – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti
4. Poslechové činnosti		
rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	Vztah mezi tóny Hudební forma (velká písňová forma, rondo, variace) Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální	MUV – poznávání vlastního kulturního zakotvení

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU ATELIER

Vymezení předmětu

Vyučovací předmět Atelier je realizován v každém ročníku v časové dotaci 2 vyučovací hodiny týdně. Tento předmět zahrnuje vzdělávací oblast Umění a kultura a Člověk a svět práce.

Ateliér vede žáka k porozumění výtvarnému umění jako specifickému prostředku komunikace. Tvořivý přístup umožňuje uplatnění a rozvoj vlastního vnímání, představivosti, fantazie, myšlení a tvůrčí invence.

Umožňuje žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. Pomáhá mu v utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Vede žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Výuka probíhá na 1. stupni (1. a 2. období) v kmenových učebnách, v učebně informatiky nebo mimo budovu školy (návštěvy výstav, galerií, práce v plenéru apod.).

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že učitel vede žáka k:

Kompetence k učení:

- práci s vizuálně obraznými znakovými systémy
- užívání různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií
- kritickému zhodnocení svých výsledků

Kompetence k řešení problémů:

- samostatnému zpracování a řešení výtvarných problémů na základě dostatečného množství předkládaných námětů
- praktickému ověřování správného výběru materiálu, pracovního nástroje a postupu práce

Kompetence komunikativní:

- pochopení procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů
- schopnosti komunikovat výtvarnými prostředky

Kompetence sociální a personální:

- uplatňování subjektivity
- respektu a dodržování pravidel práce v týmu a uvědomění si její důležitosti pro řešení daného úkolu

Kompetence občanské:

- rozvoji tvůrčí činnosti a smyslové citlivosti
- kladnému postoji k uměleckým dílům, respektu k tradicím a kulturnímu dědictví

Kompetence pracovní:

- dodržování pracovních návyků a zásad a hygienických pravidel při práci s výtvarným materiálem
- vytváření pozitivního vztahu k manuálním činnostem
- koncentraci na pracovní výkon a jeho dokončení při dodržování dohodnutých pravidel
- využití získaných dovedností a zkušeností k vlastnímu rozvoji a přípravě na budoucnost

Vztah k oboru Hudební výchova

- propojení výtvarné výchovy s hudbou, pocity, prožitky

Vztah k dalším oblastem

Jazyk a jazyková komunikace

- ČJ:** - výtvarné ztvárnění obsahu přečteného (pohádka, pověst, básně)
CJ: - tolerantní přístup k různorodým kulturním projevům a potřebám skupin, národů a národností

Informační a komunikační technologie

- využití internetu k vyhledávání informací (malíři, grafici, sochaři), nové umělecké vyjadřovací prostředky

Člověk a jeho svět

- výtvarné vyjádření svého osobního pohledu na svět kolem sebe, na přírodu

Člověk a zdraví

- VZ:** - výtvarná činnost jako prostředek relaxace, uvolnění

Z průřezových témat se ve výtvarné výchově rozvíjí především téma Osobnostní a sociální výchovy (společné zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetického) a Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech (prohlubování vztahu k evropské a světové kultuře).

1. ročník Ateliér		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, pozn.
Vzdělávací oblast Výtvarná výchova		
Žák na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Objekty Ilustrace textů Volná malba Odlišné interpretace v rámci skupiny - porovnávání se spolužáky Animovaný film	.MEV – vliv médií na dětskou tvorbu OSV - sebevyjádření
v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, barvy, tvary, objemy, objekty a další prvky a jejich kombinace	Linie, tvar, jednoduché vztahy (podobnost, odlišnost, rytmus), Kombinace a proměny v ploše Jednoduchá dekorativní práce – práce s modelovací a keramickou hmotou, rytí, experimentování s barvou – rozfukávání, obtisk, vpíjení barev	
interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	Umělecká výtvarná tvorba Vyjádření ilustrace dětských knížek Výtvarné vyjádření (hračky, školní potřeby, loutky, atd.) na základě své vizuální představy	
Vzdělávací obsah Člověk a svět práce		
1. Práce s drobným materiálem		
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Vlastnosti materiálu (přírodniny) Práce s modelovací a keramickou hmotou Práce s papírem a kartonem Práce s dalšími materiály Zásady hygieny při práci Zásady bezpečnosti při práci s různými nástroji Úklid pracoviště	
pracuje podle slovního návodu a předlohy	Práce s návodem	
2. Konstrukční činnosti		
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Sestavování modelů Plány staveb	
3. Pěstítkelské práce		
provádí pozorování přírody, zhodnotí výsledky pozorování	Pozorování přírody	

pečuje o nenáročné rostliny	Péče o nenáročné rostliny	
4. Příprava pokrmů		
chová se vhodně při stolování	Zásady správné hygieny při stolování	

2. ročník Ateliér		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, pozn.
Vzdělávací oblast Výtvarná výchova		
Žák rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností, vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Předměty denní potřeby, pohádkové postavy, výjevy z pohádek – zachycení děje, lidská postava, pohyb těla	OSV - člověk
v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	Kombinace barev, střídání barevných ploch, rytmus v barvě, experimentování s barvou, barevné otisky, světlo a tma Práce s modelovací hmotou, vystižení objemu a tvaru Dekorativní zdobení předmětů na základě vlastního výběru materiálu i pracovního nástroje	
vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	Kresba nebo malba na základě přečteného textu diskuze nad ilustracemi porovnávání a hledání rozdílů Návštěva výstavy dětských prací, diskuze	OSV – spolupráce, vyjádření vlastního názoru MEV – pohádkové postavy
Vzdělávací obsah Člověk a svět práce		
1. Práce s drobným materiálem		
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů pracuje podle slovního návodu	Jednoduché pracovní nástroje (nůž, jehla, šroubovák), jejich funkce a využití Jednoduché pracovní operace a postupy Hygiena a bezpečnost při práci Lidové zvyky, tradice Práce s keramickou hlinou	
2. Konstrukční činnosti		
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	Práce s návodem a předlohou Sestavování modelů	OS – ochrana životního prostředí, ekologické dopravní prostředky – montáž
3. Pěstitelské práce		
provádí pozorování přírody, zhodnotí výsledky pozorování pečuje o nenáročné rostliny	Pozorování přírody Péče o pokojové rostliny Počasí	OS – Velikonoce – zachování tradic
4. Příprava pokrmů		
chová se vhodně při stolování	Pravidla správného stolování Zásady bezpečnosti při jídle a pití	OS – zdravá výživa

3. ročník Ateliér		
Vzdělávací oblast Výtvarná výchova		
rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností, vycházejících z jeho	Kresba a malba zážitků ze života dětí Pohádkové bytosti Hlava pohádkových bytostí Lidská postava – pokus o dodržení proporcí lidského těla	MEV – televizní a filmové pohádky OS – rozpoznání přírodnin

zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Práce s přírodninami Zachycení lidského výtvaru	
v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	Linie souvislá a přerušovaná, různé způsoby vyjádření (klubko vlny, vlasy, ...) Uvědomění si rozdílu při modelování v ploše a prostoru, rytmické střídání prvků – různé dekorativní práce	
vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	Diskuze nad hračkou, loutkou, popis, hmatové vnímání předmětu, návštěva výstavy, vysvětlení výsledků své tvorby, uplatnění své fantazie	MEV – divadlo a výstava, projev umělecké tvorby OSV – vyjádření svého názoru, pochopení sebe sama
Vzdělávací obsah Člověk a svět práce		
1. Práce s drobným materiálem		
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů pracuje podle slovního návodu vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	Práce s textilem Druhy stehů Vlastnosti užitého materiálu Lidové zvyky, tradice Pozorování přírody a záznam pozorování formou frotáže Práce s keramickou hlinou	OS – využití tradic OS – pozorování přírody
2. Konstrukční činnosti		
provádí při práci se stavebnicemi provádí jednoduchou montáž a demontáž	Montáž a demontáž Práce podle předlohy Práce podle fantazie	
3. Pěstitelské práce		
pečuje o nenáročnou rostlinu provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	Základní podmínky pro pěstování rostlin Růst rostlin ze semen	OS – význam rostlin pro člověka
4. Příprava pokrmů		
chová se vhodně při stolování připraví tabuli pro jednoduché stolování připraví samostatně jednoduchý pokrm	Základní vybavení kuchyně Jednoduchá úprava stolu Bezpečnost při práci s nožem Hygienické zásady	

4. ročník Ateliér		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, pozn.
Vzdělávací obsah Výtvarná výchova		
Žák při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření	Kresba a malba zážitků, věci denní potřeby, užitkové předměty, lidské postavy atd. Práce s přírodninami	OS – přírodniny živé a neživé (vlastnosti)
	Komunikace v rámci skupiny žáků,	OSV – umění naslouchat

se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	vzájemné sdělování a porovnávání výtvorů	druhému, vyjádřit svůj názor
užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku, v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a sopečurální postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý	Vyjádření linie různými výtvarnými prostředky (kresba, malba, frotáž) Modelování různých prostorových objektů a řazení přírodních i geometrických prvků	
osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	Ztvárnění hračky podle vlastního výběru Jednoduchý rozbor některých ilustrací v dětských knížkách, porovnání, přejatá interpretace vizuálně obrazného vyjádření některé ilustrace	
Vzdělávací obsah Člověk a svět práce		
1. Práce s drobným materiálem		
vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Vlastnosti materiálu (přírodniny, keramická hlína, papír, karton) Lidové zvyky, tradice, řemesla Jednoduché pracovní postupy Práce s keramickou hlinou	
2. Konstrukční činnosti		
pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	
3. Pěstitelské práce		
ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny	Pěstování rostlin ze semen Základní podmínky pro pěstování rostlin	ENV – ochrana přírody
4. Příprava pokrmů		
orientuje se v základním vybavení kuchyně připraví samostatně jednoduchý pokrm dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	Zásady společenského chování a stolování Zásady bezpečnosti v kuchyni	

5. ročník Ateliér		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, pozn.
Vzdělávací oblast Výtvarná výchova		
nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazné vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	Porovnávání fotografie, tiskoviny, jejich dotvoření Lidská postava, jednotlivé proporce, hlava	MEV – fotografie jako projev umělecké tvorby
užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku, v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a sopečný postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvku ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	Návrhy na různé dekorativní předměty, volba vhodné kombinace barevných tvarů, využití kontrastu, rytmu, podobnosti atd. Modelování prostorových těles na základě pozorování a hmatového vnímání	
porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	Vlastní interpretace ilustrace textu, pokus o odlišné vyjádření skutečnosti od přesné podoby předmětu krajiny, zážitku Návštěva výstavy	MEV – vliv umělce na dětskou tvorbu
nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Diskuse se spolužáky na téma estetická úroveň konkrétního předmětu Shlednutí reklam, porovnání, hodnocení, pokus o výtvarné zpracování reklamního letáku za použití libovolných technik a materiálů	OSV – spolupráce, snaha najít společné řešení, rozvíjení pocitu zodpovědnosti, organizační schopnosti MEV – reklama a její vliv na člověka, smysl reklamy
Vzdělávací obsah Člověk a svět práce		
1. Práce s drobným materiálem		
vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	Vlastnosti materiálu (modelovací hmota, textil) Pracovní pomůcky a nástroje Jednoduché pracovní operace Organizace práce Lidové tradice a řemesla	OS – péče o zdraví
2. Konstruktivní činnosti		
pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem Montáž a demontáž	
3. Pěstitecké práce		

provádí jednoduché pěstitelské činnosti samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Pěstitelské práce v CA Exkurze do zahradnictví Poučení o rostlinách jedovatých, o drogách a o alergiích	
4. Příprava pokrmů		
orientuje se v základním vybavení kuchyně připraví samostatně jednoduchý pokrm dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	Výběr a skladování potravin Technika v kuchyni, její význam	OS – zdravý jídelníček

Vzdělávací oblast „Člověk a zdraví“

Protože je zdraví základním předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování rozvoje a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví, s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají, a do života školy.

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU TĚLESNÁ VÝCHOVA

Vymezení předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova je realizován ve všech ročnících v časové dotaci 2 vyučovací hodiny týdně, na které navazuje nabídka volitelného či nepovinného předmětu a zájmových útvarů tělovýchovného zaměření dle zájmu žáků.

Tělesná výchova je součástí vzdělávání v problematice zdraví, vede žáka k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, pochopení účinků konkrétních činností na tělesnou zdatnost i duševní pohodu. Rozvíjí celkovou osobnost žáka, zejména jeho pohybové dovednosti, sportovní nadání, ale též morálně volní vlastnosti a smysl pro fair-play.

Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti k aktivitám řízeným a výběrovým, jejichž cílem je samostatně ohodnotit úroveň vlastní zdatnosti a zařadit do denního režimu činnosti pro uspokojování potřeb a zájmů, optimální rozvoj zdatnosti, regeneraci sil i kompenzaci jednostranného zatížení, podporu a ochranu zdraví.

Vzdělávací obsah je rozdělen do 3 základních skupin činností:

1. Činnosti ovlivňující zdraví
2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
3. Činnosti podporující pohybové učení

Výuka probíhá převážně v tělocvičně a v době vhodného počasí též na sportovním hřišti či ve volné přírodě. Součástí je také specializovaný plavecký, cyklistický a lyžařský výcvik.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že učitel vede žáka k:

Kompetence k učení:

- pochopení fyzické zdatnosti jako předpokladu pro další individuální rozvoj
- používání osvojených postupů v denním režimu péče o zdraví
- praktickému využití získaných informací
- sebehodnocení i vzájemnému hodnocení výkonů

Kompetence k řešení problému:

- pochopení jedinečnosti lidského zdraví a nutnosti aktivního přístupu k jeho uchování
- uvážlivosti a zodpovědnosti za své rozhodnutí
- korekci jednostranného zatížení a nápravě zdravotních oslabení

Kompetence komunikativní:

- účinné komunikaci při hře i dalších činnostech

- vzájemné diskuzi o významu tělesné výchovy či o sportovních výsledcích
- odpovídající reakci na pokyny, povely a gesta

Kompetence sociální a personální:

- radostnému prožívání pohybových činností
- aktivnímu zapojení do pohybových činností v roli sportovce, rozhodčího, spoluorganizátora i diváka
- vytváření atmosféry příznivých vztahů a respektování dosažených výsledků
- spolupráci při hře a vzájemné pomoci
- kultivovanému chování k opačnému pohlaví

Kompetence občanské:

- spoluvytváření a plnění dohodnutých pravidel chování na sportovišti
- dodržování pravidel fair-play
- společensky odpovídající reprezentaci třídy či školy ve sportovních soutěžích

Kompetence pracovní:

- bezpečnému a účinnému využití tělovýchovného vybavení
- dodržování sportovních i bezpečnostních pravidel
- aktivní účasti na přípravě her, soutěží či jiných sportovních akcí
- úklidu sportoviště po skončení činnosti

Vztah k oboru Výchova ke zdraví

- vztahy mezi lidmi (kamarádství, vrstevníci, sportovci)
- zdravý způsob života (význam pohybu pro zdraví, úrazy při sportu)
- rizika ohrožující zdraví a jejich prevence (dodržování pravidel bezpečnosti při sportu, doping)
- hodnota a podpora zdraví (složky zdraví, prevence, otužování)
- osobnostní a sociální rozvoj (vztah k sobě samému i druhým lidem, sebekontrola, komunikace, kooperace)

Vztah k dalším oblastem

Jazyk a jazyková komunikace:

- ČJ:**
- rozvoj komunikace při pohybových činnostech
  - rozvoj vyjadřování při popisu pravidel, pokynech, povelích

Matematika a její aplikace:

- praktická aplikace měření času, délky, hmotnosti
- stanovení výsledků, tvorba tabulek

Informační a komunikační technologie:

- vyhledávání, třídění a zpracování informací

Člověk a jeho svět:

- zásady bezpečnosti a péče o zdraví, lidské tělo
- lidské tělo, zásady první pomoci
- historický rozvoj sportu, Antické Řecko, olympismus
- život ve škole, vztahy mezi lidmi, pravidla chování a soužití

Umění a kultura:

- HV:**
- rytmus, vyjádření hudby pohybem

Ve výuce se též uplatňují průřezová témata Osobnostní a sociální výchova (komunikace, řeč těla, kooperace, etika), Multikulturní výchova (jednota tělesné i duševní stránky, lidské vztahy) a Mediální výchova (vnímání mediálních sdělení)

1. ročník Tělesná výchova		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, pozn.

1. Činnosti ovlivňující zdraví		
Žák spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Pohybový režim	OSV – cvičení smyslového vnímání, kooperace, komunikace
uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	Bezpečnost při pohybových činnostech Příprava organismu	OS – zásady bezpečnosti
2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení	Průpravná, kondiční, kompenzační, relaxační a rytmická cvičení Pohybové hry Sportovní hry Atletická příprava Akrobatická příprava Cvičení s náčiním a na nářadí Turistika a pobyt v přírodě Hry na sněhu a ledě Plavání	MUV – člověk jako nedílná jednotka tělesné a duševní stránky
spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	Atletika Sportovní hry (minifotbal, vybíjená, miniházená)	MUV – lidské vztahy
3. Činnosti podporující pohybové učení		
reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizace	Pořadová cvičení Povely a názvosloví jednotlivých cviků Zásady jednání a chování Základní pravidla pohybových činností	
2. ročník Tělesná výchova		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, pozn.
1. Činnosti ovlivňující zdraví		
Žák spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Pohybový režim	OSV – řeč těla
uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	Bezpečnost při pohybových činnostech Příprava organismu	OS – zásady bezpečnosti
2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení	Průpravná, kondiční, kompenzační, relaxační a rytmická cvičení Atletická příprava (běžecká abeceda, hod, skok) Sportovní hry Cvičení s náčiním a na nářadí Akrobatická příprava Soutěže jako motivace	MUV – člověk jako nedílná jednotka tělesné i duševní stránky
spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	Atletika (běh) Sportovní hry (minifotbal, minibasketbal, miniházená, florbal, vybíjená)	MUV – lidské vztahy
3. Činnosti podporující pohybové učení		
reaguje na základní pokyny a povely	Pořadová cvičení	

k osvojované činnosti a její organizace	Povely a názvosloví jednoduchých cviků	

3. ročník Tělesná výchova		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, pozn.
1. Činnosti ovlivňující zdraví		
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Pohybový režim	OSV – řeč těla
uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	Bezpečnost při pohybových činnostech Příprava organismu	OS – zásady bezpečnosti
2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení	Průpravná, kondiční, kompenzační, relaxační a rytmická cvičení Atletická průprava (běžecká abeceda, hod, skok) Plavání (základy) Sportovní hry Cvičení s náčiním a na nářadí Akrobatická průprava Soutěže jako motivace	MUV – člověk jako nedílná jednotka tělesné i duševní stránky
spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	Atletika (běh) Sportovní hry (minifotbal, minibasketbal, miniházená, florbal, vybíjená)	MUV – lidské vztahy
3. Činnosti podporující pohybové učení		
reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizace	Pořadová cvičení Povely a názvosloví jednoduchých cviků	

4. ročník Tělesná výchova		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, pozn.
1. Činnosti ovlivňující zdraví		
podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	Průpravná, kondiční, kompenzační a relaxační cvičení	
zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	Poznatky z TV a sportu Průpravná, kondiční, kompenzační a relaxační cvičení Zdravotní TV	OS – výchova ke zdraví
uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	Gymnastika Atletika Sportovní hry Plavání	
2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her	Pohybové hry (minifotbal, minibasketbal, florbal, vybíjená) Úpolové sporty Atletika Plavání	
3. Činnosti podporující pohybové		

učení		
jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení	Komunikace v TV	
jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	Pohybové hry Gymnastika Atletika Plavání Zásady jednání a chování	
užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	Průpravná, kondiční, kompenzační a relaxační cvičení Gymnastika Komunikace v TV	

5. ročník Tělesná výchova		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, pozn.
1. Činnosti ovlivňující zdraví		
podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	Průpravná, kondiční, kompenzační a relaxační cvičení	
zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	Poznatky z TV a sportu Průpravná, kondiční, kompenzační a relaxační cvičení Zdravotní TV	OSV – výchova ke zdraví
uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	Gymnastika Atletika Sportovní hry	
2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her	Pohybové hry (minifotbal, minibasketbal, miniházená, florbal, vybíjená, přehazovaná) Úpolové sporty Atletika Plavání	
3. Činnosti podporující pohybové učení		
jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	Komunikace v TV	
jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	Pohybové hry Gymnastika Atletika Zásady jednání a chování	

užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	Průpravná, kondiční, kompenzační a relaxační cvičení Gymnastika Komunikace v TV	
zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	Pohybové hry Pohybové činnosti Atletika Tanec Organizace při TV	
změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	Atletika Měření	
orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace	Zdroje informací	INF – vyhledání informací

Průřezová témata

Průřezová témata reprezentují okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání. Jsou důležitým formativním prvkem, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Žáci dostávají možnost utvářet si integrovaný pohled na danou problematiku a uplatňovat širší spektrum dovedností.

Podmínkou účinnosti průřezových témat je jejich propojenost se vzdělávacím obsahem konkrétních vyučovacích předmětů a s obsahem dalších činností žáků realizovaných ve škole i mimo ni.

V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)

Charakteristika

Toto průřezové téma má formativní charakter, rozvíjí praktické dovednosti, využitelné v běžném životě. Klade si za cíl pomoci každému žákovi najít dobrý vztah k sobě samému i k ostatním lidem. Vychovává psychicky zdravé jedince, relativně odolné v boji se stresem, soutěží a konkurencí.

OSV je typická právě tím, že se dotýká všech vzdělávacích oblastí. Nejvýrazněji se pak prosazuje ve vzdělávacích oblastech Jazyková komunikace, Člověk a jeho svět, Člověk a zdraví, Člověk a svět práce. Učivem se stává žák samotný.

Přínos k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod
- vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti
- umožňuje participovat na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí a s vědomím jejich důsledků
- rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti
- prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování
- vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- vede k otevřenému, aktivnímu, zainteresovanému postoji v životě
- vychovává k úctě k zákonu
- rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku
- učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti
- přispívá k utváření hodnot, jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost
- rozvíjí a podporuje schopnost zaujetí vlastního stanoviska v pluralitě názorů

- motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším
- umožňuje posuzovat a hodnotit společenské jevy, procesy, události a problémy z různých úhlů pohledu (lokální, národní, evropská, globální dimenze)
- vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností
- vede k asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu

Vzdělávací obsah

Tematické okruhy Osobnostní a sociální výchovy jsou členěny do tří částí – osobnostní, sociální a mravní rozvoj. Pro jejich realizaci se zařazují do výuky témata, která odrážejí aktuální potřeby žáků. Všechna témata se uskutečňují prakticky, prostřednictvím vhodných her, cvičení, nácviku modelových situací a formou diskusí.

Vzhledem k tomu, že prvky osobnostní a sociální výchovy jsou součástí všech vzdělávacích oblastí po celou dobu školní docházky, netvoří žádný izolovaný předmět. Na 1. stupni se výrazně uplatňuje při práci v centrech aktivit (CA).

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (VDO)

Toto průřezové téma slouží k formování základní občanské gramotnosti, která je charakterizována demokratickým způsobem řešení problémů a konfliktů, vědomím sounáležitosti práv a povinností jedince v demokraticky uspořádané společnosti.

Vzorkem společenství založeného na demokratických principech spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti je právě škola a v jejím rámci též prostor pro praktický nácvik dovedností i postojů v třídním kolektivu. První kroky absolvují žáci již na počátku 1. ročníku, kdy se učí působit a najít své místo v komunitním kruhu. Postupně se též zapojují do práce v centrech aktivit, která jsou jednoduchým příkladem skupiny, jejíž součinnost je postavena na pochopení a rozvoji demokratických principů. V průběhu školní docházky pak stále vzrůstá význam dětského parlamentu jako samosprávného orgánu zástupců žáků všech tříd, který se podílí na fungování školy, je založen na demokratických zásadách a zprostředkovaně slouží jako „pracovní sešit“ výchovy demokratického občana.

Toto téma se úzce váže zejména ke vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět na 1. stupni a také s dalšími průřezovými tématy Multikulturní výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Přínos k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod
- vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti
- umožňuje participovat na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí a s vědomím jejich důsledků
- rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti
- prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání spravedlivého posuzování
- vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- vede k otevřenému, aktivnímu, zainteresovanému postoji v životě
- vychovává k úctě k zákonu
- rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku
- učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti
- přispívá k utváření hodnot, jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost
- rozvíjí a podporuje schopnost zaujetí vlastního stanoviska v pluralitě názorů

- motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším
- umožňuje posuzovat a hodnotit společenské jevy, procesy, události a problémy z různých úhlů pohledu (lokální, národní, evropská, globální dimenze)
- vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností
- vede k asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu

Vzdělávací obsah

Základem tohoto průřezového tématu je praktický život třídních kolektivů, jejich kooperace v rámci školy a vytváření demokraticky uspořádaného školního společenství. Hlavními metodami práce jsou komunitní kruhy, centra aktivit, kooperativní vyučování, besedy, exkurze či tematické vyučování

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (VEG)

Toto průřezové téma prostupuje celým základním vzděláváním a jeho charakteristickým principem je výchova žáků jako evropských občanů, kteří jsou zodpovědnými a tvořivými osobnostmi. Hlavním úkolem a ambicí tohoto tématu je rozvoj žáků, v dospělosti schopných přizpůsobivosti v občanské a pracovní sféře, ale i v osobním životě. Žáci poznávají možnosti, které jim evropský a mezinárodní prostor poskytuje a toto poznání se stává přirozenou součástí jejich životních perspektiv.

Téma výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, ale přitom respektuje naši národní identitu. V průběhu školní docházky posiluje vědomí žáků o tradičních evropských hodnotách, které se projevují v jednání žáků. Škola jako společenství v současném světě migrace je přirozenou příležitostí k projevům humanismu, svobodné lidské vůle, morálky a osobní zodpovědnosti. Praktickou příležitostí a projevem výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech je poznávání žáků - cizinců, soužití a budování vztahů s nimi, stírání hranic a bariér mezi lidmi.

VEG je realizována na 1. stupni zejména ve vzdělávacích oblastech Člověk a jeho svět a Jazyk a jazyková komunikace. Zdrojem informací o životě a událostech v zemích Evropy, o nabídce vzdělávání a práce v Evropě, v navazování zahraničních kontaktů má své nezastupitelné místo vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie. Toto téma má blízko k dalším průřezovým tématům: Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Výchova demokratického občana. Interpretace a prolínání těchto témat je pro žáky smysluplným propojením školního vzdělávání a aktuálního dění.

Přínos k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy
- prohlubuje porozumění vlivu kulturních, ideologických a sociopolitických rozdílů na vznik a řešení globálních problémů v jejich vzájemných souvislostech
- prohlubuje základní vědomosti nezbytné pro pochopení struktury a funkcí mezinárodních a nevládních organizací, jejich vlivu na řešení globálních i lokálních problémů v oblasti humanitární, politické, sociální, ekonomické, kulturní a dodržování lidských práv
- rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech
- rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí, seberealizaci a řešení reálných situací v otevřeném evropském prostoru
- prohlubuje vědomosti potřebné k pochopení souvislostí evropských kořenů a kontinuity evropského vývoje a podstaty evropského integračního procesu
- vede k pochopení významu společných politik a institucí Evropské unie; seznamuje s dopadem jejich činnosti na osobní i občanský život jednotlivce i s možnostmi jejich zpětného ovlivňování a využívání

- vede k poznání a pochopení života a díla významných Evropanů a iniciuje zájem žáků o osobnostní vzory
- rozvíjí schopnost racionálně uvažovat, projevovat a korigovat emocionální zaujetí v situacích motivujících k setkávání, srovnávání a hledání společných evropských perspektiv

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá překonávat stereotypy a předsudky
- obohacuje pohledy žáka na sebe sama z hlediska otevřených životních perspektiv rozšířených o možnosti volby v evropské a mezinárodní dimenzi
- kultivuje postoje k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života
- utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti
- podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám
- upevňuje osvojování vzorců chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost

Vzdělávací obsah

Základem tohoto průřezového tématu je život v České republice, jako nedílné součásti Evropy, která jako měnící se společenství řeší problémy a má podstatný vliv na utváření našeho života. Hlavními metodami práce jsou centra aktivit, kooperativní a projektové vyučování, besedy, školy v přírodě, dále pak též zapojení školy do projektu „adopce na dálku“ a spolupráce se zahraničními školami.

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MUV)

Multikulturní výchova seznamuje žáky s rozmanitostí, tradicemi a hodnotami různých kultur a zároveň je vede k uvědomění si své kulturní identity. Na základě poznání vlastní kultury by měli žáci porozumět odlišným kulturám.

Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování sociokulturních rozmanitostí. Hluboce se dotýká mezilidských vztahů ve škole, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Naše škola je místem setkávání různých kultur, učíme se společně žít bez předsudků, poznávat a chápat se, vážit si jeden druhého.

Multikulturní výchova prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, zejména oblastmi Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a jeho svět, Informační a komunikační technologie a Umění a kultura. Vazba je dána především tématy, která se zabývají vzájemným vztahem mezi příslušníky různých národů a etnických skupin.

Přínos k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti
- rozvíjí dovednost orientovat se v pluralitní společnosti a využívat interkulturních kontaktů k obohacení sebe i druhých
- učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých
- učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné
- rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin
- rozvíjí dovednost rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti a napomáhá prevenci vzniku xenofobie
- učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání,
- poskytuje znalost některých základních pojmů multikulturní terminologie: kultura, etnikum, identita, diskriminace, xenofobie, rasismus, národnost, netolerance aj.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám, reflektovat zázemí příslušníků ostatních sociokulturních skupin a uznávat je
- napomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou, reflektovat vlastní sociokulturní zázemí
- stimuluje, ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém žáků, učí je vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu
- pomáhá uvědomovat si neslučitelnost rasové (náboženské či jiné) intolerance s principy života v demokratické společnosti
- vede k angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu
- učí vnímat sebe sama jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám

Vzdělávací obsah

Cílem tohoto průřezového tématu je vést žáka k odpovědnosti za vlastní jednání, utvářet jeho pozitivní postoje ve vztahu k nejrůznějším národnostním, etnickým či náboženským skupinám a zároveň zajistit orientaci v mezilidských vztazích. Žák se seznamuje s etnickými a národnostními menšinami v ČR, s jejich kulturními tradicemi, historií a náboženstvím, učí se tolerovat odlišnosti a spolupracovat s těmito menšinami.

Hlavními metodami práce jsou různé projekty, skupinové práce, referáty, besedy, exkurze.

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (ENV)

Environmentální výchova vede k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí. Přispívá ke vnímání života jako nejvyšší hodnoty a k citlivému přístupu k přírodě a krajině. Seznamuje s principy trvale udržitelného rozvoje společnosti a tím ovlivňuje její životní styl. Vede k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince, čímž ovlivňuje hodnotovou orientaci žáka a směřuje k jeho aktivnímu zapojení do ochrany i utváření životního prostředí. Učí žáky komunikovat, vyjadřovat vlastní názory a zdůvodňovat je.

Environmentální výchova se uplatňuje zejména ve vzdělávacích oblastech Člověk a jeho svět a Člověk a svět práce. Lze ji propojit i s oblastmi Informační a komunikační technologie, Jazyk a jazyková komunikace, Matematika a její aplikace, Umění a kultura.

Přínos k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí
- vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování
- přispívá k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa
- umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí
- poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí
- ukazuje modelové příklady jednání, která jsou žádoucí i nežádoucí z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje
- napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni
- seznamuje s principy udržitelnosti rozvoje společnosti
- učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů
- učí komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty
- vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů
- vede k pochopení významu a nezbytnosti udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti
- podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí
- přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí
- vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí
- vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví

Vzdělávací obsah

Základem je, aby se žáci aktivně podíleli na ochraně a citlivém utváření životního prostředí. Proto využíváme takové metody, formy a postupy práce, které jsou založené na prožitcích a zkušenostech žáků. Jedná se zejména o skupinové řešení problémů, diskuse, hraní rolí, projekty a experimenty. Tradiční místo v práci naší školy mají tematické dny, např. Den Země.

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MEV)

Život v současné moderní společnosti je neodmyslitelně svázán s masovými médii, která výrazně ovlivňují chování, utváření životního stylu a kvalitu života vůbec. Průřezové téma Mediální výchova učí žáka základům mediální gramotnosti.

Na jedné straně jde o získání kritického odstupu od médií, na druhé straně o umožnění maximálního využití médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy, aktivního naplnění volného času. Rozvíjí dovednosti, které podporují nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Jedná se o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a využít podněty, popřípadě je asociovat s jinými sděleními.

Na rozdíl od ostatních předmětů žáci zkoumají, odkud informace a myšlenky přicházejí.

Mediální výchova má nejbližší k oblastem Člověk a společnost, Jazyk a jazyková komunikace, Informační a komunikační technologie a rovněž k oblasti Umění a kultura.

Přínos k rozvoji osobnosti žáka**V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:**

- přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace
- umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich
- učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
- umožňuje pochopení cílů a strategií vybraných mediálních obsahů
- vede k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů (zvl. zpravodajských)
- umožňuje získat představy o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec (včetně právního kontextu)
- vytváří představu o roli médií v každodenním životě v regionu (v lokalitě)
- vede k rozeznávání platnosti a významu argumentů ve veřejné komunikaci
- rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu
- přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci i v redakčním kolektivu
- přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- rozvíjí citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení
- vede k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění

- rozvíjí citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci
- napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace

Vzdělávací obsah

V průřezovém tématu Mediální výchova si žáci pěstují kritický přístup k různým mediálním sdělením. Všímají si stavby mediálních sdělení. Vnímají autora, vztah mediálních sdělení k realitě, fungování a vliv médií ve společnosti. Při tvorbě mediálních sdělení se učí pracovat v týmu, vzájemně spolu komunikovat a spolupracovat.

Hlavními metodami práce jsou analýza textu, práce ve skupinách, diskuse, strukturovaná diskuse, brainstorming, hraní rolí, volné psaní, tematické vyučování (aktuálně vybraná významná období a významné dny v České republice i ve světě).

Část 4. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

4.1. Hodnocení žáka ve škole

Hodnocení je organickou součástí výchovně vzdělávací práce, trvale prostupuje vyučováním, slouží k řízení a usměrňování učební činnosti a má podobu zpětné vazby ke zdokonalování této činnosti – žáci se učí učit se.

Hodnocení je přítomno v činnosti učitele i žáka, ovlivňuje osobnostní a sociální rozvoj dětí. Jeho prostřednictvím učitel hodnotí kvalitu své pedagogické práce.

Učitel zadává úkoly odpovídající možnostem žáků (dle zásad diferenciací a individualizace) a při každém dalším hodnocení postupně a úměrně zvyšuje nároky na žáka. Učitel věnuje prezentaci žákova výkonu dostatečnou pozornost, aktivně se ho účastní a k jeho analýze může využít ostatní žáky.

Účastí v procesu hodnocení učitel žáky aktivizuje, učí je hodnocení, sebehodnocení a tím je vede k přijímání zodpovědnosti za své učení. Schopnost kvalitního sebehodnocení je velmi důležitou kompetencí.

Učitel jednoznačně a srozumitelně formuluje kritéria pro hodnocení žáka a ověří si, zda je žáci znají a rozumějí jim. Do procesu tvorby kritérií jsou zapojeni i žáci.

Samo hodnocení je pak věcné, jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii a všestranné, ukazuje žákovi další směr v učební činnosti a respektuje princip „priority pozitivního hodnocení“. V dlouhodobém procesu hodnocení umožňuje každému žákovi prožít úspěch.

Učitel při hodnocení předpokládá jeho důsledky na další žákovy výkony. Z toho, jak žák hodnocení přijal, vyvozuje závěry pro svou další činnost.

V 1. a 2. ročníku základní školy je žák hodnocen slovně. Ve 3. -5. ročníku se hodnotí procenty kromě předmětů výchov (ateliér, hudební a tělesná výchova) – ty se nadále hodnotí pouze slovně.

Při použití širšího slovního hodnocení jsou výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a jeho věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Text širšího slovního hodnocení je zapsán ve větách a musí z něj jasně vyplývat, zda žák v daném období prospěl, či neprospěl.

Způsob hodnocení

Hodnocení žáků vnímáme nejen jako odraz dosažených dovedností a schopností, ale také jako zpětnou vazbu pro žáka, která jej informuje o správnosti postupu a možnostech zlepšení, či upevnění dosavadních postojů.

Prospěch vyjádřený procenty v případě potřeby můžeme převést na klasifikační stupně tímto způsobem:

85 % – 100 %	- výborný (pro chování velmi dobré)
70 % – 84 %	- chvalitebný (pro chování uspokojivé)
55 % – 69 %	- dobrý (pro chování neuspokojivé)
40 % – 54 %	- dostatečný (pro chování neuspokojivé)
méně než 40 %	- nedostatečný (pro chování neuspokojivé)

Na vysvědčení se použije pro zápis stupně hodnocení číslice.

Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován těmito stupni:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 – nedostatečný

Hodnocení prospěchu nezahrnuje úroveň žákova chování. Při hodnocení prospěchu může být použito též širší slovní hodnocení, o kterém rozhodne ředitel školy na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

V případě přestupu žáka na školu hodnotící odlišným způsobem je na základě žádosti této školy či zákonného zástupce žáka hodnocení převedeno na způsob užívaný v dané škole. Také pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání je případné slovní hodnocení převedeno do klasifikace.

Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (zdravotní postižení, zdravotní znevýhodnění, sociální znevýhodnění) se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění. Ředitel školy může s písemným doporučením školského poradenského zařízení povolit žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s mimořádným nadáním na žádost jeho zákonného zástupce vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu.

Žáci se hodnotí ve všech vyučovacích předmětech uvedených v učebním plánu příslušného ročníku. Klasifikační stupeň určí nebo širší slovní hodnocení zformuluje učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Pokud jej vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období po vzájemné dohodě.

Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se objektivně hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Přitom se přihlíží k systematickosti v práci žáka v daném období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, nejpozději však 24 hodin před hodnotícím jednáním pedagogické rady, zapíše učitelé příslušných předmětů číslíci výsledky celkové klasifikace do školní matriky a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.

Kritéria hodnocení

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do dvou skupin:

- předměty s převahou vzdělávacího zaměření
- předměty s převahou výchovného zaměření

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou vzdělávacího zaměření

Převahu vzdělávacího zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty, matematika a IVT.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou vzdělávacího zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,

- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: ateliér, hudební výchova, tělesná výchova, případně některé volitelné nebo nepovinné předměty (sportovní hry). Žák zařazený do tělesné výchovy s určitými omezeními se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Při hodnocení v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- zejména vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná tělesná zdatnost, výkonnost a péče o vlastní zdraví.

Stupně hodnocení chování

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení Školního řádu. Má kladný vztah ke kolektivu třídy a školy, přispívá k jeho upevňování a k utváření pracovních podmínek pro vyučování a pro výchovu mimo vyučování. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit. Při mimoškolních akcích vhodně reprezentuje školu.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními Školního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo Školnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes podmíněné vyloučení ze školy dopouští dalších přestupků.

Při hodnocení chování se používají také následující výchovná opatření:

Pochvaly a jiná ocenění

Reditel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.

Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění (například knižní odměna) za výrazný projev školní iniciativy, déletrvající úspěšnou práci, včetně reprezentace školy.

Při porušení nebo nesplnění lze podle závažnosti provinění žáka udělit za jeden přestupek pouze jedno z následujících opatření:

a) napomenutí třídního učitele: za občasné neplnění školních povinností, drobnější a méně časté přestupky, 1–2 neomluvené hodiny, uděluje třídní učitel.

b) důtka třídního učitele: za opakované neplnění školních povinností, jednorázové přestupky vůči školnímu řádu, 3 – 5 neomluvených hodin, uděluje třídní učitel.

c) důtka ředitele školy: za soustavné či úmyslné neplnění školních povinností, opakované drobnější kázeňské přestupky, jednorázové hrubé porušení školního řádu, 6 – 9 neomluvených hodin, uděluje ředitel školy

Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.

Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

Udělení pochvaly či jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy, KL a školní matriky. Udělení pochvaly či jiného ocenění je též zaznamenáno na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

Škola si vyhrazuje právo v případě opakovaných závažných provinění jednat se zákonnými zástupci žáka o přerážení na jinou školu.

4.2. Autoevaluace školy a její autoevaluační činnost

Autoevaluace školy

Hodnocení a sebehodnocení školy slouží k poskytování nezbytné zpětné vazby o tom, jak se škole daří naplňovat stanovené výchovné a vzdělávací záměry. Výstupy jsou současně i hodnocením kvality školy a hodnocením kvality ŠVP.

Naše hodnocení se bude opírat o předchozí analýzy (SWOT) a dotazníková šetření.

Oblasti autoevaluace:

- Podmínky ke vzdělávání
- Průběh vzdělávání
- Zjišťování školního klimatu, podpora žáků, vztahy a spolupráce
- Zjišťování úrovně znalostí a dovedností žáků
- Řízení školy, DVPP
- Úroveň výsledků práce školy, image školy

Podmínky ke vzdělávání

Jejich úroveň je pravidelně sledována ředitelstvím školy prostřednictvím jednotlivých pedagogů, kteří každoročně odevzdávají náměty na nákupy vybavení pro jednotlivé ročníky. Nemalou roli hraje také zájem žáků, kteří se vyjadřují k vybavení školy v dotazníkových šetřeních.

Kritéria

- Postupné a účelové vylepšování materiálně technického vybavení školy.

Nástroje

▪ Analytická a kontrolní činnost ředitelky školy	- průběžně
▪ Personální zabezpečení, kreativita učitelů	- průběžně
▪ Kontrolní a hospitační činnost	- průběžně, dle plánu hospitací
▪ Jednání Školské rady	- 2x ročně

Průběh vzdělávání

Cílem je vést pracovníky ke zkvalitnění jejich výchovné a vzdělávací práce, připravit žáky ke studiu na všech typech škol i zahraničních, vytvořit ve škole příjemné pracovní prostředí.

Kritéria

- Naplněnost tříd, zájem o studium na naší škole.
- Úspěchy žáků v jednotlivých předmětech, zapojení do soutěží.
- Výsledky ve vědomostních testech.
- Výsledky ve školním testování.
- Zájem učitelů o DVPP.

Nástroje

- Hodnocení práce učitele.
- Hospitační činnosti vedení školy.
- Mentoring

Vedení školy zjišťuje, zda je realizovaný ŠVP v souladu s RVP, zda učitel využívá vhodných metod práce, omezuje prostý výklad a zapojuje žáky do diskuse. Hodnotí, zda mají žáci dostatek prostoru na tvůrčí činnosti, na vlastní názory a řešení problémových úloh a vyvozování závěrů na základě indukce a dedukce. Dále je předmětem hospitace chování učitele ve třídě, jeho vztah k žákům, ochota přijímat názory, vytvářet příjemné prostředí a tvůrčí atmosféru.

Za úroveň výchovně vzdělávacího procesu a za výsledky ve vzdělávání zodpovídá ředitelka školy, která provádí s učiteli pohospitační pohovor a vyvozuje společné závěry.

- Dotazníkovým šetřením žáků (1x za tři roky)
- Vzájemnými hospitacemi kolegů (průběžně).

Zjišťování školního klimatu, podpora žáků, vztahy a spolupráce

Školní klima je zjišťováno jednou za tři roky dotazníkovým šetřením u rodičů, žáků a pedagogů školy. S výsledky jsou seznámeni učitelé i Školská rada. K šetření je využíváno nabídek profesionálních firem, nebo vlastních dotazníků. Škola především zjišťuje názor na úroveň péče o žáky a pracovníky, ochotu zaměstnanců pracovat ve prospěch školy, důvěru zaměstnanců ve vedení školy a ochotu spolupracovat.

Kritéria

- Vztah žáků ke škole
- Připomínky a inovativní návrhy k chodu školy
- Vztah pedagogů ke škole, ke své práci, ke kolektivu

Nástroje

▪ Školská rada	- 2x ročně
▪ Dotazníková šetření	- 1x za tři roky
▪ Aktivy	- 2x ročně
▪ Konzultační dny	- 2x ročně

- Individuální konzultace - podle potřeby
- Pohovory vedení s pedagogy - 1x ročně

Zjišťování úrovně znalostí a dovedností žáků

Kritéria

- Vývoj výsledků hodnocení.
- Testy, celostátní testování žáků 5. tříd, hodnocení ČŠI.
- Úspěšnost přijetí na víceletá gymnázia
Zpětná vazba bývalých žáků.

Nástroje

- Rozbory výsledků hodnocení - 4x ročně
- Rozbory a výsledky testů - průběžně
- Dotazníková šetření, rozhovory - průběžně

Řízení školy, DVPP

Cílem řízení školy je spokojený žák ve své třídě a spokojený učitel ve své práci. Ředitelka vytváří optimální podmínky ke vzdělávání, má vytvořený průhledný systém odměňování a dbá na vytvoření žádoucí pracovní atmosféry ve škole, na respektování zákonů a pravidel ve všech oborech činnosti. Má vytvořený funkční přenos informací oběma směry. Podporuje DVPP a samostudium.

Kritéria

- Výsledky všech kontrol (vnější i vnitřní)
- Rozvoj lidských zdrojů

Nástroje

- Systém kontrol vedení školy
- Dotazníková šetření - 1x za tři roky
- Plán DVPP - 1x ročně

Úroveň výsledků práce školy, image školy

Pro nás jako školu soukromou je velmi důležitá kvalita výsledků našich žáků a povědomí o škole. Bez kvalitních výstupů a konkurence schopné image školy bychom neměli co nabídnout dalším uchazečům.

Kritéria

- Porovnání výsledků po dvou letech studia, po absolvování ŠVP
- Zájem žáků o studium
- Pověst školy

Nástroje

- Testování
- Vyhodnocení ŠVP - 1x ročně
- Propagace ve zprávě za školní rok - 1x ročně
- Spolupráce s médií - průběžně
- Aktivní a zajímavý web - průběžně
- Dny otevřených dveří - 1x ročně
- Akce pro veřejnost – prezentace - 1x ročně